

Razvoj sudske prakse¹

9. - 13. januar 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1. Protokola broj 1</p>	<p>Yusifli i ostali protiv Azerbejdžana (odluka), br. 21274/08 i 6 drugih</p> <p>6. decembar 2022. (pisani otpravak 12. januar 2023.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Oduzimanje nezakonito stečene imovinske koristi. Kvalitet obrazloženja sudskih odluka.</p> <p>– Oduzimanje različite imovine koju je bivši ministar zdravlja navodno pronevjerio od države i koja je prenijeta na imena podnosilaca predstavke ili na kompanije čiji su jedini vlasnici nominalno bili podnosioci predstavke.</p> <p>Član 6. stav 1. (građanski aspekt) - navodni nedostatak obrazloženja domaćih sudova zašto ne smatraju podnosiocima predstavke <i>bona fide</i> kupcima.</p> <p>Predstavka odbačena kao očigledno neosnovana.</p>
<p>Član 8. Član 6. st. 1.</p>	<p>Ovcharenko i Kolos protiv Ukrajine, brojevi 27276/15 i 33692/15</p> <p>12. januar 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Razrješenje sa funkcije sudija Ustavnog suda. Pravo na privatni život.</p> <p>- Razrješenje sudija Ustavnog suda zbog učešća u raspravi na neku temu, bez jasnog tumačenja značenja pripisane „povrede zakletve“ i obima njihovog funkcionalnog imuniteta.</p> <p>- Još od predmeta Oleksandr Volkov protiv Ukrajine nema izmjena i dopuna zakona koje bi donijele bolju predvidljivost. Upotreba diskrecionih ovlasti od strane domaćih vlasti narušava pravnu sigurnost.</p> <p>- Jasan evropski trend ka striktnim/uskim osnovama za sankcionisanje sudija Ustavnog suda.</p> <p>- Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt): Neadekvatno sudsko preispitivanje odluke o razrješenju bez razrađenog odgovora na ključna pitanja.</p> <p>- Vidi Evropske i međunarodne pravne dokumente: paragrafi 49 do 67.</p> <p>- Vidi uporednopravne dokumente: paragrafi 68 do 73.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije. Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 8. u vezi sa članom 9.</p>	<p>Kilic protiv Austrije, br. 27700/15</p> <p>12. januar 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Najbolji interes djece. Pravo na porodični život - pozitivne obaveze.</p> <p>- Odbijanje domaćih sudova da vrate podnosiocima predstavke njihovo dvoje najmlađe djece. Navodni nedostatak mjera koje bi omogućile takav povratak.</p> <p>- Tokom postupka uzet je u obzir interes podnosilaca predstavke da djeca održavaju kulturne, jezičke i vjerske veze (paragraf 145 i dalje). Uporedi sa predmetom Abdi Ibrahim protiv Norveške [VV].</p>

¹ Informacije su pripremljene u okviru Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, a na osnovu informacija Evropskog suda za ljudska prava. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud. Predmeti u kojima je utvrđena povreda označeni su crvenom bojom, predmeti u kojim nije utvrđena povreda su označeni zelenom bojom, dok su predmeti u kojima nije odlučivano o meritumu, već samo o dopustivosti označeni žutom bojom.

		Nema povrede člana 8. Konvencije.
<p>Član 1. Protokola br. 1</p> <p>Član 6. st. 1</p>	<p>Pařízek protiv Republike Češke, br. 76286/14</p> <p>12. januar 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Povećanje iznosa zakupnine. Kontrola korištenja imovine. Pravo na pravnu sigurnost.</p> <p>– Nalog domaćih sudova da podnosilac predstavke, privatni zakupac, plaća povećanu kiriju za korištenje stana koji je prvobitno iznajmljen u okviru državnog programa kontrole zakupnina.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ograničenje je bilo zakonito uprkos nepostojanju posebnog zakonodavstva, u mjeri u kojoj je zasnovano na sudskoj praksi Ustavnog suda. - Legitimni cilj okončanja diskriminacije određenih kategorija vlasnika kao rezultat plana kontrole zakupnina. - Povećani iznos zakupnine ne smatra se pretjeranim u odnosu na finansijsku situaciju podnosioca predstavke. Polje slobodne procjene nije prekoračeno u raspodjeli socijalnog i finansijskog tereta koje je proizašlo iz stambene reforme. - Ovo je predstavka suprotne strane u odnosu na predstavku stanodavaca vezane za kontrolu zakupnina (npr. Hutten-Czapska protiv Poljske [VV]). <p>Član 6. stav 1. (građanski) - Primjena sudske prakse Ustavnog suda - koja se postupno razvija - od strane domaćih sudova ne krši uslov pravičnog suđenja.</p> <p>Nema povrede člana 1. Protokola br. 1 Konvencije. Nema povrede člana 6. st. 1. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 16. - 20. januar 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8.	<p>Fedotova i ostali protiv Rusije, br. 40792/10</p> <p>17. januar 2023.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Sklapanje braka istospolnih parova. Pravo na privatni i porodični život.</p> <p>– Podnosioci predstavke – tri istospolna para – najavili su sklapanje braka lokalnom Matičnom uredu. Njihove najave su odbijene uz obrazloženje da je relevantno domaće zakonodavstvo definiralo brak kao „dobrovoljnu bračnu zajednicu između muškarca i žene“, čime su isključeni istospolni parovi. Žalili su se da im je nemoguće formalno registrovati njihove veze i da su, zbog pravnog vakuuma u kojem su se našli kao parovi, lišeni bilo kakve pravne zaštite i suočavaju se sa značajnim poteškoćama u svakodnevnom životu.</p> <p>- Prvi put da Sud odlučuje o svojoj nadležnosti da ispita predmet protiv Rusije nakon što je ona prestala da bude članica Konvencije (paragrafi 68 do 73).</p> <p>- Potvrda pozitivne obaveze da se osigura pravni okvir koji će takvim parovima pružiti adekvatno priznanje i zaštitu (paragraf 178). Prethodna sudska praksa Suda konsolidovana je jasnim stalnim trendom u zakonodavstvu većine država članica i usaglašenim stavovima različitih međunarodnih tijela (paragrafi 171 do 177).</p> <p>- Polje slobodne procjene značajno smanjeno kada je u pitanju pružanje mogućnosti istospolnim parovima da budu pravno priznati i zaštićeni (paragraf 187). Šire polje slobodne procjene u određivanju tačne prirode pravnog režima koji treba da bude dostupan istospolnim parovima: izbor načina na koji će države adresirati ovo pitanje; brak nije potreban (paragraf 188.; vidi kako Sud tumači član 12. Konvencije, posebno u predmetu Hämäläinen protiv Finske [VV]).</p> <p>- Vidi Evropske i međunarodne pravne dokumente, paragrafi 46 do 64.</p> <p>- Vidi uporednopravne dokumente, paragrafi 65 do 67.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
Član 10.	<p>Khural i Zeynalov protiv Azerbejdžana (br. 2), br. 383/12</p> <p>19. januar 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Kleveta. Sloboda izražavanja.</p> <p>- Građanska odgovornost lista i glavnog i odgovornog urednika za klevetu izvršnog direktora Državnog fonda za podršku medijima.</p> <p>- Vidi razvoj statusa žrtve drugog podnosioca predstavke (glavnog urednika novina) koji nije formalno bio stranka u domaćem građanskom postupku za klevetu pokrenutom protiv novina (paragrafi 31 do 32).</p> <p>- Propust domaćih sudova da primjene standarde u skladu sa principima sadržanim u članu 10. ili da svoje odluke zasnuju na prihvatljivoj procjeni relevantnih činjenica.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
Član 2.	<p>Daraibou protiv Hrvatske, br. 84523/17</p>	<p>Teška povreda migranta u požaru za vrijeme zadržavanja u policijskoj postaji. Pravo na život. (Ne)efikasnost istrage.</p> <p>- U jedinici za zadržavanje migranata u podrumu policijske stanice izbio je požar u kojem su neki od pritvorenih migranata poginuli i u kojem je podnositelj predstavke zadobio teške povrede.</p>

	<p>17. januar 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Nakon provedene istrage utvrđeno je da su propusti policijskih službenika bili u domeni disciplinske odgovornosti i da nije bilo osnove da se protiv njih pokrene krivični postupak. Istovremeno je protiv podnosioca predstavke pokrenut krivični postupak zbog osnovane sumnje da je, zajedno s ostalim pritvorenici, uzrokovao požar i tako ugrozio imovinu i život ljudi. Istraga je prekinuta u junu 2019. jer je podnositelj predstavke u međuvremenu protjeran iz Hrvatske u Maroko.</p> <p>- U pogledu materijalnog aspekta člana 2., propust domaćih vlasti da preduzmu dovoljne i razumne mjere da zaštite život podnosioca predstavke.</p> <p>- Što se tiče procesnog aspekta člana 2., propust domaćih organa vlasti da procijene okolnosti koji su doveli do incidenta, da otklone potencijalne nedostatke i da spriječe slično ponašanje opasno po život u budućnosti.</p> <p>Povreda člana 2. Konvencije (materijalni i procesni aspekt).</p>
<p>Član 5. st. 1.</p> <p>Član 5. st. 4</p>	<p>Minasian i ostali protiv Republike Moldavije, br. 26879/17</p> <p>17. januar 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zadržavanje maloljetne djece bez pravnog osnova, kada je njihovoj majci određen pritvor.</p> <p>U februaru 2017. godine podnosioci predstavke su pokušali ilegalno preći iz Moldavije u Rumuniju, navodno bježeći od progona u Gruziji.</p> <p>Predmet se odnosi na odluku vlasti da djecu smjeste u Centar za privremeni smještaj stranaca zajedno sa majkom, dok čekaju protjerivanje njihove majke iz Moldavije i dužinu njihovog zadržavanja. Podnosioci predstavke su pušteni iz centra u maju 2017. i napustili su zemlju u martu 2018. godine.</p> <p>- Domaći sud nije ispitao da li je zadržavanje djece krajnja mjera i da li je Centar za privremeni smještaj stranaca primjeren za smještaj porodica sa maloljetnom djecom.</p> <p>– Nemogućnost djece da osporavaju zakonitost svog pritvora.</p> <p>Povreda člana 5. st. 1. i st. 4 Konvencije u pogledu djece.</p>
<p>Član 3.</p>	<p>Machina protiv protiv Republike Moldavije, br. 69086/14</p> <p>17. januar 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Medicinska njega zatvorenika. Zabrana nečovječnog i ponižavajućeg postupanja.</p> <p>- Predmet se odnosi na medicinsku njegu podnositeljice predstavke tokom izdržavanja zatvorske kazne i različite i u suštini uzaludne pritužbe koje je uputila vlastima. Imala je teške tjelesne nedostatke, te je navodno bila zaražena hepatitisom C (HCV) dok je bila u zatvoru.</p> <p>- Neopravdano kažnjenje zatvorske uprave u testiranju zatvorenika na hepatitis C.</p> <p>- Nepoduzimanje efikasnih mjera usmjerenih na sprečavanje prenošenja zaraznih bolesti u zatvoru i pozitivne obaveze države u tom pogledu (vidi posebno paragraf 44.)</p> <p>Povreda člana 3. Konvencije (propust da se spriječi prenošenje hepatitisa C u zatvoru, kao i nedostatak adekvatne njege podnositeljice predstavke tokom pritvora).</p> <p>Povreda člana 13. Konvencije – nedostatak djelotvornih pravnih lijekova u vezi sa pritužbama iz člana 3.</p>
<p>Član 11.</p> <p>Član 14.</p>	<p>Hoppen i sindikat zaposlenih u AB Amber</p>	<p>Otkaz s posla. Navodna diskriminacija zbog članstva u sindikatu.</p> <p>- Podnosioci predstavke su pojedinac i sindikat koji se žale da je prvi podnositelj predstavke otpušten sa posla zbog njegovih sindikalnih aktivnosti.</p>

	<p>Grid protiv Litvanije, br. 976/20</p> <p>17. januar 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Navodno diskriminatorno otpuštanje sindikalnog vođe na osnovu karaktera, ponašanja ili radnih odnosa. Otpuštanje po takvim osnovama nije suštinski u suprotnosti sa pravima sindikata i njegovih članova. Pravni okvir i sudska revizija pružaju adekvatnu zaštitu.</p> <p>Nedostaci postupka pred Državnom inspekcijom rada otklonjeni temeljnom revizijom pred upravnim i građanskim sudovima.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidi status žrtve sindikata kada se žali na otpuštanje njegovog člana, paragraf 153. - Vidi raspodjelu tereta dokazivanja u predmetima navodne diskriminacije na osnovu članstva u sindikatu, paragraf 230. - Vidi garancije i zaštitne mjere koje su potrebne da bi zaštita sindikalnih prava bila praktična i djelotvorna. <p>Nema povrede prava prvog podnosioca predstavke po članu 14., u vezi sa članom 11. Konvencije. Nema povrede prava drugog podnosioca predstavke po članu 11.</p>
<p>Član 13.</p>	<p>Valaitis protiv Litvanije, br. 39375/19</p> <p>17. januar 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Govor mržnje. Istraga o homofobičnim komentarima na internetu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obustavljanje istrage o homofobičnim komentarima na internetu. Podnosilac predstavke se žalio da domaće vlasti nisu poduzele mjere da zaštite homoseksualce od govora mržnje. - Vidi sudsko preispitivanje mjera koje su domaći organi vlasti preduzeli u borbi protiv govora mržnje i popravljaju situacije za koju je utvrđeno da krši Konvenciju u predmetu Beizaras i Levickas protiv Litvanije (paragrafi 98 do 107). <p>Nema povrede člana 13. Konvencije.</p>
<p>Član 35. st. 1.</p>	<p>Orhan protiv Turske (odluka), br. 38358/22</p> <p>6. decembar 2022. (pisani otpisak 19. januar 2023.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Računanje roka za podnošenje predstavke Sudu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Datum koji treba uzeti u obzir za izračunavanje roka za podnošenje predstavke Sudu nakon stupanja na snagu Protokola broj 15. - Konačna odluka domaćih sudova u smislu člana 35. st.1 dostavljena je prije stupanja na snagu Protokola broj 15, ali je podnosilac predstavke o tome obaviješten nakon njegovog stupanja na snagu. <p>Relevantni rok (šest ili četiri mjeseca) je onaj koji se primjenjuje na dan donošenja konačne odluke domaćeg suda (vidi paragrafe 28 do 44). Međutim, taj rok počinje da teče od dana objavljivanja konačne odluke (vidi paragraf 31).</p> <p>Predstavka odbačena.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Künsberg Sarre protiv Austrije, br. 19475/20 i 3 druge</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Uklanjanje prefiksa „von“ iz prezimena. Pravo na privatni i porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uklanjanje dijela prezimena podnosioca predstavke, odnosno prefiksa „von“, prema Zakonu o ukidanju plemstva iz 1919. godine i njegovim provedbenim odredbama, nakon dugih ranijih perioda kada je upotreba ovog prefiksa bila prihvaćena. Odbijanje da jednom od podnosilaca predstavke izda novu ličnu kartu sa prezimenom sa prefiksom „von“. Neopravdana zabrana donijeta na osnovu nedosljedne i zakašnjele primjene zakona. <p>Vidi rekapitulaciju sudske prakse u vezi sa različitim kategorijama predmeta o promjenama imena u kojima je Sud do sada presudio.</p>

		Povreda člana 8. Konvencije.
Član 10.	Axel Springer SE protiv Njemačke , br. 8964/18 17. januar 2023. Odjel IV	Sloboda izražavanja, pravo na odgovor. - Sudski nalog podnosiocu predstavke, izdavačkoj kući, da objavi odgovor političkog funkcionera na relevantni novinski članak koji se odnosio na njega u cilju otklanjanja netačnih činjenica. - Vidi sažetak sudske prakse i razvoja u vezi s pravom da se od izdavača dobije odgovor/ispravka. Nema povrede člana 10. Konvencije.
Član 2. Protokola broj 4.	Pagerie protiv Francuske , br. 24203/16 19. januar 2023. Odjel V	Sloboda kretanja. Kućni pritvor. – Nakon terorističkih napada u Francuskoj 2015. godine i proglašenja vanrednog stanja, podnosilac predstavke je bio u kućnom pritvoru koji je ukupno trajao 13 mjeseci. - Vidi primjenljivost člana 2. Protokola broj 4, paragrafi 153 do 160. - Vidi garancije protiv proizvoljnosti važećeg zakona, paragrafi 187 do 191. Nema povrede člana 2. Protokola broj 4 Konvencije.
Član 1. Protokola broj 1	Korotjuk protiv Ukrajine , br. 74663/17 19. januar 2023. Odjel V	Zaštita prava intelektualne svojine. Objava knjige na internetu. (Ne)efikasnost istrage. - Podnositeljica predstavke je autorica knjige koja je stavljena na raspolaganje za nelegalno preuzimanje na Internetu. Ona se žalila na propust vlasti da sprovedu brzu i efikasnu istragu u tom pogledu, što predstavlja kršenje pozitivnih obaveza države da zaštiti prava intelektualne svojine podnositeljice predstavke. - Vidi primjenu načela u predmetu Blumberga protiv Latvije (obaveza istrage prema članu 1. Protokola broj 1, gdje je povreda utvrđena tek kada je Sud utvrdio „očiglednu i ozbiljnu manjkavost“ istrage) i prvo utvrđivanje povrede u tom pogledu. Povreda člana 1. Protokola broj 1 Konvencije.
Član 1. Protokola broj 1	Domenech Aradilla i Rodríguez González protiv Španije , br. 32667/19 i 30807/20 19. januar 2023. Odjel V	Pravo na porodičnu penziju. Promjena uslova za sticanje penzije i njihova retroaktivna primjena. Mirno uživanje imovine. - Odbijanje domaćih vlasti da dodijele porodičnu penziju podnosiocima predstavke zbog nepredvidive retroaktivne primjene novog uslova za sticanje tog prava. - Vidi razvoj događaja u pogledu predvidivosti promjene uslova i nepostojanja bilo kakvog prelaznog perioda. - Za mjere je utvrđeno da stavljaju prevelik teret na podnosiocima predstavke. Povreda člana 1. Protokola broj 1 Konvencije.

Razvoj sudske prakse 23. - 27. januar 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10.	<p>Macaté protiv Litvanije, br. 61435/19</p> <p>23. januar 2023.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Sloboda izražavanja. Literatura za djecu koja prikazuje istospolne veze.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Privremena obustava distribucije dječije knjige bajki koja prikazuje istospolne veze i naknadno označavanje njenog sadržaja kao štetnog za djecu mlađu od 14 godina. Mjere poduzete u skladu sa Zakonom o zaštiti maloljetnika na osnovu toga što su sporne bajke podsticale drugačiji koncept braka i stvaranja porodice od onog sadržanog u litvanskom ustavu i zakonu. - Sud prvi put stavlja ograničenja na literaturu za djecu koja prikazuje istospolne odnose. - Odbačen cilj mjera koje je iznijela Vlada (naime, zaštita djece od seksualno eksplicitnog sadržaja ili sadržaja koji „promoviše“ homoseksualne veze kao superiorne u odnosu na heteroseksualne veze „vrijeđanjem“, „ponižavanjem“ ili „omalovažavanjem“ ovih drugih). Procjena sa stanovišta najboljeg interesa djece. - Knjiga je istospolne veze predstavila kao „suštinski ekvivalentne“ vezama između različitih polova. - Ograničenje pristupa djeci informacijama o istospolnim vezama, isključivo zbog seksualne orijentacije, nespojivo s pojmovima jednakosti, pluralizma i tolerancije svojstvenih demokratskom društvu. Jednako i uzajamno poštovanje osoba različitih seksualnih orijentacija svojstveno je cijeloj Konvenciji. - Tamo gdje ne postoji drugi osnov u bilo kojem drugom pogledu da se informacije o istospolnim vezama smatraju neprikladnim ili štetnim za rast i razvoj djece, ograničenja pristupa takvim informacijama nemaju ciljeve koji se mogu prihvatiti kao legitimni. - Vidi Evropske i međunarodne pravne dokumente, paragrafi 105 do 122. - Vidi uporednopravne dokumente, paragrafi 123 do 132. <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
Član 1. Član 35. st. 1.	<p>Ukrajina i Nizozemska protiv Rusije (odluka) [VV], brojevi 8019/16, 43800/14 i 28525/20</p> <p>30. januar 2023.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Odluka o prihvatljivosti tri međudržavne predstavke protiv Rusije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predmet se odnosi na sukob u istočnoj Ukrajini, u koji su uključeni proruski separatisti, koji je počeo 2014. godine, a posebno na navodne trenutne obrasce („administrativne prakse“) kršenja Konvencije od strane separatista „Narodne Republike Donjeck“ i „Narodne Republike Lugansk“ i obaranje putničkog aviona na letu MH17 u istočnoj Ukrajini 17. jula 2014. godine. - Član 1.: vidi kako tumačiti isključenje iz nadležnosti „vojnih operacija koje se izvode tokom aktivne faze neprijateljstava“, u skladu sa principom navedenim u predmetu Gruzija protiv Rusije (II) [VV]. Smatralo se da je Rusija imala efektivnu kontrolu nad svim područjima u rukama separatista od 11. maja 2014. godine i zbog toga je osporavala činjenice koje spadaju u prostornu nadležnost (<i>ratione loci</i>) Rusije u smislu člana 1. Konvencije, s izuzetkom tužbe ukrajinske Vlade zbog bombardovanja i granatiranja područja izvan kontrole separatista.

		<p>- Pitanje da li je Rusija imala nadležnost (ovlaštenje državnog agenta i kontrolu) nad ovom drugom tužbom razmotreno je u meritumu.</p> <p>- Član 35. stav 1., odnosno prihvatljivost predstavke u vezi sa obaranjem aviona na letu MH17. Vidi ocjenu efikasnosti domaćih pravnih lijekova, uzimajući u obzir važnu političku dimenziju predmeta i odnos između pravila šest mjeseci i iscrpljivanja „domaćih” pravnih lijekova kada se radi o potencijalnim pravnim lijekovima izvan tužene države ili o putevima koje bi same države mogle željeti koristiti na međunarodnom nivou prije nego što podnesu međudržavnu predstavku.</p> <p>Predstavke ocijenjene kao djelimično prihvatljive.</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 10.</p> <p>Član 13.</p>	<p>Svetova i ostali protiv Rusije, br. 54714/17</p> <p>24. januar 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Zaštita novinara. Pretres doma i oduzimanje ličnih stvari.</p> <p>- Novinari podnosioci predstavke žalili su se na neopravdani pretres njihovog doma i neselektivno oduzimanje ličnih stvari uključujući elektronske uređaje za skladištenje podataka.</p> <p>- Jedan od prvih predmeta protiv Rusije nakon prestanka njenog članstva u Konvenciji (vidi i Fedotova i drugi protiv Rusije [VV]).</p> <p>- Vidi odluku o imenovanju <i>ad hoc</i> sudije u vijeće, primjenjujući po analogiji pravilo 29, stav 2 (b) Poslovnika Suda, paragrafi 10 do 12.</p> <p>- Pozivajući se na formulaciju člana 58. stavovi 2. i 3. Konvencije i „Rezoluciju Evropskog suda za ljudska prava o posljedicama prestanka članstva Ruske Federacije u Vijeću Evrope u svjetlu člana 58. Evropske konvencija o ljudskim pravima” usvojene 22. marta 2022. godine, Sud je utvrdio svoju nadležnost za rješavanje ovog predmeta jer su se činjenice koje su dovele do navodnih kršenja Konvencije dogodile prije 16. septembra 2022. godine, vidi paragrafe 23 do 28. Vidi također predmet <i>Fedotova i ostali protiv Rusije</i> [VV].</p> <p>- Propuštanjem da dostavi pismena zapažanja kada je to zatraženo, tužena Vlada je pokazala svoju namjeru da se uzdrži od daljnje učešća u preispitivanju predmeta. Ipak, oslanjajući se na pravila 44 A i 44 C Pravila Suda, Sud (ESLJP) je smatrao da može ispitati predmet u meritumu, vidjeti paragrafe 29 do 31.</p> <p>Povreda člana 8, i. 10. Konvencije. Povreda člana 13., u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3.</p> <p>Član 5.</p> <p>Član 6.</p> <p>Član 18.</p>	<p>Kutayev protiv Rusije, br. 17912/15</p> <p>24. januar 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Lišenje slobode aktiviste za ljudska prava. Zakonitost pritvora. Zlostavljanje. Nedostatak efikasne istrage.</p> <p>Podnosilac predstavke, poznati čečenski aktivista za ljudska prava, naveo je da je uhapšen, mučen i da mu je suđeno zbog droge nakon što je odbio poziv da prisustvuje sastanku sa čečenskim predsjednikom Ramzanom Kadirovim povodom konferencije obilježavanja 70. godišnjice deportacije čečenskog stanovništva.</p> <p>- Jedan od prvih predmeta protiv Rusije nakon prestanka njenog članstva u Konvenciji (o ovom aspektu vidi Fedotova i ostali protiv Rusije [VV] i Svetova i ostali protiv Rusije).</p> <p>- Član 3. (materijalni i proceduralni) - Zlostavljanje podnosioca predstavke u cilju izvlačenja priznanja u vezi sa optužbama za drogu koje predstavljaju mučenje, kao i nedostatak efikasne istrage.</p> <p>- Član 6. stav 1. (krivični aspekt) - Suđenje je postalo nepravično zbog toga što su domaći sudovi koristili priznanja podnosioca predstavke za njegovu osuđujuću presudu. Propust da se izvrši nezavisna i sveobuhvatna revizija vjerodostojnih navoda da su priznanja rezultat policijskog nasilja.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Član 5. stav 1. - Samovoljno hapšenje i pritvor bez legitimne svrhe. - Član 18. sa članom 5. - Lišavanje slobode podnosioca predstavke sa skrivenom svrhom kažnjavanja zbog organizovanja konferencije i odbijanja da prisustvuje sastanku sa predsjednikom Čečenije. - Vidi evropske pravne dokumente, paragrafi 70 do 74. <p>Povreda člana 3. Konvencije. Povreda člana 6. st. 1. Konvencije. Povreda člana 5. st. 1. Konvencije. Povreda člana 18. u vezi sa članom 5. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola broj 1</p>	<p>Valverde Digon protiv Španije, br. 22386/19</p> <p>26. januar 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na porodičnu penziju. Promjena uslova za sticanje penzije i njihova retroaktivna primjena.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje domaćih vlasti da dodijele porodičnu penziju podnosiocima predstavke zbog nepredviđene retroaktivne primjene novog uslova za sticanje prava na penziju. - Pogledajte razvoj događaja na osnovu legitimnih očekivanja. - Pogledajte razvoj događaja u pogledu predvidivosti promjene uslova i nepostojanja bilo kakvog prelaznog perioda. - Za mjere je utvrđeno da stavljaju prevelik teret na podnosiocima predstavke. - Vidi i uporedi sa predmetom Domenech Aradilla i Rodríguez González protiv Španije. <p>Povreda člana 1. Protokola broj 1 Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 30. januar – 3. februar 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1. Protokola br. 1	Ayyubzade protiv Azerbejdžana , br. 30352/11 2. februar 2023. Odjel I	Vraćanje imovine oduzete u krivičnom postupku. Kontrola korištenja imovine. - Prekomjerni teret nametnut podnosiocu predstavke kao rezultat kontinuiranog i dugotrajnog zadržavanja njegove imovine kao materijalnog dokaza u krivičnom postupku koji je bio obustavljen duže od dvadeset pet godina. - Vidi dosuđenu pravičnu naknadu u pogledu materijalne štete, paragraf 73.: tužena država treba da osigura, na odgovarajući način i bez nepotrebnog odlaganja, da predmetna imovina bude vraćena, u nepromijenjenom stanju, podnosiocu predstavke ili, ako takav povratak ne bude moguć zbog bilo kakve štete, uništenja ili gubitka do kojih je moglo doći u međuvremenu, da vrijednost imovine bude nadoknađena podnosiocu predstavke u skladu sa relevantnim i dostupnim domaćim procedurama. Povreda člana 1. Protokola 1. Konvencije.
Član 2. Član 3.	Alhowais protiv Mađarske , br. 59435/17 2. februar 2023. Odjel I	Pravo na život. Zabrana mučenja. (materijalni i procesni aspekt). - Brat podnosioca predstavke, sirijski migrant, poginuo je tokom neuspjelog pokušaja da pređe rijeku između mađarske i srpske granice. - Jedan od rijetkih predmeta u vezi sa smrću migranta pri pokušaju da dođe na teritoriju tužene države (vidi također M.H. i ostali protiv Hrvatske ; i Safi i ostali protiv Grčke). - Neefikasna istraga smrti brata podnosioca predstavke i navoda o policijskom zlostavljanju, paragrafi 78 do 94. - Vidi razvoj pozitivnih obaveza za preduzimanje operativnih mjera za zaštitu života u okolnostima u kojima je on bio očigledno ugrožen, <i>in casu</i> tokom provođenja kontrole granice na opasnom prelazu, paragrafi 127 do 144. Sud nije mogao da zaključi van razumne sumnje, uglavnom zbog propusta u istrazi, da li je protiv podnosioca predstavke upotrebljena fizička sila, paragraf 155. - Vidi međunarodne i evropske dokumente koji opisuje situaciju migranata koji stižu u Mađarsku, paragrafi 52 do 55. Povreda procesnog aspekta članova 2. i 3. Konvencije. Povreda materijalnog aspekta člana 2. Konvencije. Nema povrede materijalnog aspekta člana 3. Konvencije.
Član 3. u vezi sa članom 14. Član 38.	Kreyndlin i ostali protiv Rusije , br. 33470/18 31. januar 2023. Odjel III	Istraga napada koji je navodno motiviran mržnjom. Zabrana mučenja. Zabrana diskriminacije. – Predstavka se odnosi na ideološki motivisan napad na volontere koji rade za ruski ogranak Greenpeacea. - U meritumu, vidi propust u sprovođenju efikasne istrage o napadu, kao i o navodnim motivima mržnje uprkos ksenofobičnom verbalnom zlostavljanju, paragrafi 56 do 60 (vidi također Identoba i ostali protiv Gruzije). - Vidi razvoj obaveze države da saraduje prema članu 38. Konvencije : Sud je zatražio od Vlade da dostavi kopije cjelokupnog istražnog spisa, ali je istražni spis uništen s obzirom na istek zakonskog roka za njegovo čuvanje. Istek zakonskog roka za čuvanje materijala nije

		<p>predstavljalo razumno objašnjenje za nepoštovanje zahtjeva Suda za dostavljanje dokaza, paragrafi 63 do 68 (vidi također Adzhigitova i ostali protiv Rusije; Janowiec i ostali protiv Rusije [VV]; i Estemirova protiv Rusije).</p> <p>Povreda člana 3., u vezi sa članom 14. Konvencije. Propust tužene države da ispoštuje svoje obaveze prema članu 38. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Y protiv Francuske, br. 76888/17</p> <p>31. januar 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Promjena upisa roda u matičnoj knjizi rođenih. Pravo na privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje domaćih vlasti da unesu izmjenu u rodni list podnosioca predstavke na način da umjesto „muški rod“ naznače „neutralni“ ili „interspolni“. - Priznavanje biološkog statusa kao „interspolnog“ i duboke patnje uzrokovane neskladom između biološkog identiteta pojedinca i nametnutog pravnog identiteta, paragraf 83. - Odsustvo evropskog konsenzusa i šire polje slobodne procjene, paragrafi 75 do 80. - Vidi razmatranja Suda u paragrafima 90 do 91 o važnosti izbora koji je napravio domaći zakonodavac u balansiranju opšteg interesa i interesa podnosioca predstavke, kao i o Konvenciji kao živom instrumentu. - Vidi međunarodne i evropske pravne dokumente, paragrafi 28 do 33. - Vidi uporednopravne dokumente, paragrafi 34 do 38. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 6. - 10. februar 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 3.</p> <p>Član 14.</p>	<p>M.B. i ostali protiv Slovačke (br. 2), br. 63962/19</p> <p>7. februar 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Postupanje policijskih službenika prema maloljetnim licima romskog porijekla. Neefikasnost istrage. Zabrana mučenja i zabrana diskriminacije (materijalni i procesni aspekti).</p> <p>- Nečovječno i ponižavajuće postupanje službenika policijske stanice prema podnosiocima predstavke, maloljetnicima romske nacionalnosti i neefikasna istraga o činjenicama.</p> <p>- Nedovoljno dokaza da je zlostavljanje podnosilaca predstavke bilo rasno motivisano, ali vlasti nisu istražile moguće rasističke motive.</p> <p>- Vidi i uporedi ocjenu člana 14. (paragrafi 86 do 93) sa predmetom Nachova i ostali protiv Bugarske [Veliko vijeće] - obrati pažnju na teret dokazivanja i prag.</p> <p>- Vidi i prethodnu presudu u predmetu M.B. i ostali protiv Slovačke u vezi sa hapšenjem istih podnosilaca predstavke i prebacivanjem u policijsku stanicu.</p> <p>Povreda člana 3. (procesni i materijalni aspekt) Konvencije. Nema povrede člana 14. u vezi sa članom 3. (materijalni aspekt). Povreda člana 14. u vezi sa članom 3. (procesni aspekt).</p>
<p>Član 1.</p> <p>Protokola broj 1</p>	<p>Katona i Závorský protiv Slovačke, brojevi 43932/19 i 43995/19</p> <p>9. februar 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Mjenice. Naplata potraživanja. – Nemogućnost pokretanja sudskog postupka protiv stečajnog dužnika za naplatu potraživanja po osnovu mjenica zbog izmjene i dopune zakona u vezi sa „otpisom duga“.</p> <p>Vidi paragraf 52 o pojmu imovine.</p> <p>- Vidi da zaštita potrošača nije smatrana za legitimni cilj u okolnostima predmeta, paragraf 59 (ugovorni odnos između podnosilaca predstavke i dužnika bio je čisto poslovno-pravne prirode).</p> <p>- Vidi ocjenu proporcionalnosti, paragrafi 60 do 64: apsolutna zapreka i nedostatak naknade što je rezultiralo prekomjernim opterećenjem za podnosiocima predstavke.</p> <p>Povreda člana 1. Protokola broj 1 Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Jacquinet i Embarek Ben Mohamed protiv Belgije, br. 61860/15</p> <p>7. februar 2023.</p>	<p>Promjena prezimena. Pravo na privatni i porodični život. – Odbijanje vlasti da prezime oca i njegovog sina zamjene prezimenom majke prvog podnosioca predstavke, odnosno očeve majke.</p> <p>- Vidi rekapitulaciju sudske prakse o promjeni prezimena, paragrafi 51 do 60.</p> <p>- Široko polje slobodne procjene , paragrafi 54 do 56.</p>

	Odjel II	<p>Istorijski predmet, vidi promjene zakonodavstva u paragrafima 28 do 31.</p> <p>- Vidi i uporedi sa predmetom Künsberg Sarre protiv Austrije u vezi sa zabranom upotrebe prefiksa „von“ u prezimenima podnosioca predstavke.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
Član 3.	<p>B protiv Rusije, br. 36328/20</p> <p>7. februar 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sekundarna viktimizacija. Zabrana mučenja (materijalni aspekt).</p> <p>- Predmet se odnosi na sekundarnu viktimizaciju podnositeljice predstavke koju je seksualno zlostavljalo više muškaraca kada je imala 7-10 godina i njene pritužbe na način na koji se prema njoj postupalo tokom krivične istrage (više intervjua, psihološki i medicinski pregledi i izvještaji, provjera njenih izjava na licu mjesta, prepoznavanje sa prisutnim osumnjičenim osobama, suočavanje s optuženim osobama) i suđenje (uključujući ponavljanje njenih ranijih izjava praćeno detaljnim unakrsnim ispitivanjem), a sve to nije bilo prilagođeno dobi podnositeljice predstavke i nije uzeta u obzir njena ranjivost.</p> <p>- Vidi u paragrafu 50 obrazloženje za razmatranje pritužbe o sekundarnoj viktimizaciji prema članu 3. Uporedi sa ispitivanjem prema članu 8. u predmetu Y. protiv Slovenije i J.L. protiv Italije (paragrafi 117 do 142).</p> <p>- Nepostojanje odredbi u domaćem zakonodavstvu koje osiguravaju zaštitu prava djece žrtava seksualnog zlostavljanja u krivičnom postupku. Mišljenja psihologa i vještaka nisu uzeta u obzir i potpuno zanemarivanje patnje podnositeljice predstavke što je dovelo do pogoršanja njenog stanja tokom postupka.</p> <p>- Vidi pozivanja na Lanzarot konvenciju.</p> <p>Povreda člana 3. Konvencije.</p>
Član 6., stav 1.	<p>Miladinova protiv Bugarske, br. 31604/17</p> <p>7. februar 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Građanski aspekt – pravo na pristup sudu.</p> <p>- Predmet se odnosi na parnični postupak koji je podnositeljica predstavke pokrenula protiv istražnih organa, tražeći naknadu štete koju je pretrpila kao rezultat krivične istrage koja je protiv nje vođena, a koja je kasnije obustavljena.</p> <p>Podnositeljica predstavke se žalila da je njen građanska tužba odbijena, jer je krivični postupak ponovo pokrenut više od osam mjeseci nakon što je obustavljen. Ponovno pokretanje postupka od strane tužioca bez ikakvog opravdanja ili motivacije.</p> <p>Vidi odnos između građanskog i krivičnog postupka, paragrafi 33 i 34.</p> <p>- Vidi i uporedi Fileva protiv Bugarske, paragrafi 34 do 41.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola broj 12.</p> <p>Član 6. stav 1.</p>	<p>Paun Jovanović protiv Srbije, br. 41394/15</p> <p>7. februar 2023.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Nova situacija. Diskriminacija od strane suda na osnovu jezika koji se koristi u postupku.</p> <p>- Domaći sud je u krivičnom postupku spriječio podnosioca predstavke, branioca i govornika ijekavske varijante srpskog jezika da koristi tu jezičku varijantu, dok se advokat žrtve, govornik ekavske varijante jezika, nije suočio sa takvom preprekom. Neopravdano postupanje sudije uprkos jednakom službenom statusu obje jezičke varijante. Opšta zabrana diskriminacije.</p> <p>– Pravo na pravično suđenje. Nedostatak adekvatnog obrazloženja u odluci Ustavnog suda za neprihvatanje žalbe podnosioca predstavke.</p>

		<p>- Novi scenario: diskriminacija od strane suda i vidi nalaz diskriminacije na osnovu jezika koji se koristi (paragrafi 89 do 92).</p> <p>Povreda člana 1. Protokola 1 Konvencije. Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola broj 1</p>	<p>Žegarac i ostali protiv Srbije (odluka), br. 54805/15 i 10 drugih</p> <p>17. januar 2023. (pisani otpravak 9. februar 2023.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Privremeno smanjenje penzije.</p> <p>– Privremeno smanjenje (tokom 4 godine) isplata državnih penzija podnosiocima predstavke kao dio mjera štednje za ublažavanje budžetske krize.</p> <p>Uvedena mjera za smanjenje budžetskog deficita i očuvanje finansijske održivosti penzionog sistema.</p> <p>Podnosioci predstavke su bili obavezni da samo privremeno izdrže ono što je bilo razumno i proporcionalno smanjenje njihovih penzija. Nijedan od podnosilaca predstavke nije pokazao da je smanjenje njihovih sopstvenih penzija bilo takvo da ih dovodi u opasnost da nemaju dovoljno sredstava za život.</p> <p>Nema prekomjernog individualnog opterećenja i nema narušavanja suštine penzijskih prava podnosilaca predstavke.</p> <p>Odbačena predstavka - očigledno neosnovana.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>C8 (Canal 8) protiv Francuske, brojevi 58951/18 i 1308/19</p> <p>9. februar 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Ponižavajuće i stigmatizirajuće izjave u medijima.</p> <p>- Značajne novčane sankcije izrečene TV kanalu zbog ponižavajućih i stigmatizirajućih šala na račun žena i pripadnika gej populacije.</p> <p>- Vidi razvoj prakse u pogledu pitanja prihvatljivosti predstavke paragrafi 45 do 47: neizražavanje ideje ili mišljenja, čisto „humoristička“ zabava i vidi posljedice za polje slobodne procjene, paragraf 47.</p> <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 13. - 17. februar 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10.	<p>Halet protiv Luxemburga, br. 21884/18</p> <p>14. februar 2023.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Zaštita „zviždača“.</p> <p>– Kazna od 1.000 eura izrečena podnosiocu predstavke za odavanje medijima povjerljivih dokumenata poslodavca iz privatnog sektora u vezi sa poreskom praksom multinacionalnih kompanija (tzv. afera „Luxleaks“).</p> <p>- Potvrda i pojašnjenje kriterijuma utvrđenih u predmetu Guja protiv Moldavije [VV] u vezi sa zaštitom uzbunjivača, paragrafi 120 do 154.</p> <p>Nema apstraktne i opšte definicije pojma „uzbunjivač“, već potvrda tri elementa za primjenu relevantnog režima zaštite, paragrafi 156 do 158.</p> <p><i>Guja</i> kriterijumi: Sud je potvrdio svoj pristup provjere usklađenosti sa svakim od kriterija odvojeno, bez uspostavljanja hijerarhije između njih ili redoslijeda ispitivanja (paragraf 170). Treba imati na umu ukupnu analizu kriterija za donošenje zaključka, paragraf 206.</p> <p>Vidi mnoga pozivanja na međunarodne i evropske pravne dokumente navedene u paragrafima 54 do 58.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
Član 1. Protokola broj 1	<p>Ibrahimbeyov i ostali protiv Azerbejdžana, br. 32380/13</p> <p>16. februar 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Lišavanje imovine.</p> <p>- Poništenje vlasništva podnosioca predstavke nad zemljišnim parcelama u korist državne firme nakon greške koju je napravila opština koja, prije svega, nije imala pravo da proda parcele.</p> <p>Mjera se smatrala neophodnom za vraćanje u zakonske okvire i podnosioci predstavke su imali mogućnost da traže kompenzaciju u različitim oblicima. Postignuta pravična ravnoteža između suprotstavljenih interesa.</p> <p>Nema povrede člana 1. Protokola broj 1 Konvencije.</p>
Član 2.	<p>Hubert Nowak protiv Poljske, br. 57916/16</p> <p>16. februar 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>(Ne)savjesna medicinska pomoć. Pravo na život (materijalni i procesni aspekt).</p> <p>- Navodna medicinska nesavjesnost na mjestu teške saobraćajne nesreće koja je ostavila podnosioca predstavke tetraplegičarem.</p> <p>Adekvatan regulatorni okvir koji štiti živote pacijenata, vidi paragrafe 78 do 80.</p> <p>- Neuspjeh domaćih organa vlasti da osiguraju efikasan i brz odgovor, paragrafi 93 do 102.</p> <p>Povreda člana 2. Konvencije (procesni aspekt).</p> <p>Nema povrede člana 2. Konvencije (materijalni aspekt).</p>
Član 1. Protokola broj 1	<p>Sak i Giebuftowicz protiv Poljske (odluka), brojevi 39942/18 i 41347/18</p>	<p>Povrat pogrešno isplaćenih sredstava. Neosnovano bogaćenje.</p> <p>– Predmeti se odnose na obavezu podnosioca predstavke da državi, prema doktrini „neosnovanog bogaćenja“, refundiraju naknadu koju je država pogrešno izračunala deceniju ranije.</p>

	<p>17. januar 2023. (pisani otpravak 16. februar 2023.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>- Nema očigledne greške u prosuđivanju države u regulisanju imovinskih transakcija između fizičkih lica i države, sa ciljem zaštite ove druge od neopravdanih gubitaka, posebno u širem kontekstu transformacije cjelokupnog sistema zemlje nakon totalitarnog režima.</p> <p>- Nema proizvoljnosti u presudi domaćeg suda u vezi sa individualnom situacijom podnosioca predstavke koji su ostvarili nepravednu korist, paragraf 66.</p> <p>Nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana.</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 14.</p>	<p>Berisha protiv Švicarske (odluka), br. 4723/13</p> <p>24. januar 2023. (pisani otpravak 16. februar 2023.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na privatni i porodični život.</p> <p>- Iznos invalidske naknade u slučaju zbrinjavanja lica sa teškim invaliditetom kod kuće za razliku od zbrinjavanja lica u ustanovama za osobe sa invaliditetom.</p> <p>- Prva primjena kriterija postavljenih u predmetu Beeler protiv Švicarske [Veliko vijeće] u vezi sa primjenjivošću „porodičnog života“ na drugu vrstu socijalnih davanja (paragrafi 39 do 45).</p> <p>- Vidi posebno paragraf 48 o primjenjivosti prava na poštovanje privatnog života na situaciju osobe sa teškim invaliditetom koja želi da živi i bude zbrinuta kod kuće.</p> <p>Nedopuštena predstavka - inkompatibilna <i>ratione personae</i></p>
<p>Član 3.</p>	<p>Ochigava protiv Gruzije, br. 14142/15</p> <p>16. februar 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Zabrana mučenja (materijalni i procesni aspekt).</p> <p>– Ponovljeno zlostavljanje podnosioca predstavke od strane zatvorskih službenika kao dio sistematskog i sistemskog zlostavljanja koje se svodi na mučenje.</p> <p>- Vidi razvoj događaja u vezi sa gubitkom statusa žrtve kada je nekoliko policajaca osuđeno nakon istrage kada nije dodijeljena kompenzacija podnosiocu predstavke, paragrafi 47 do 49.</p> <p>- Neefikasna istraga: uprkos osuđujućoj presudi određenim službenicima, ishod krivičnog postupka sa proceduralno-procesnim greškama nije predstavljao dovoljno obeštećenje, paragrafi 58 do 60.</p> <p>Povreda člana 3. Konvencije (materijalni i procesni aspekt).</p>
<p>Član 5. stav 3.</p>	<p>Perstner protiv Luksemburga, br. 7446/21</p> <p>16. februar 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Podnosilac predstavke je bio u pritvoru godinu dana, četiri mjeseca i dvadeset dana.</p> <p>– Nedavni primjer navodnog nedostatka relevantnih i dovoljnih razloga za pritvor.</p> <p>Nema povrede člana 5. st. 3. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 20. - 24. februar 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6. st. 1.	<p>Catană protiv Republike Moldavije, br. 43237/13</p> <p>21. februar 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Novi aspekt nezavisnosti i nepristrasnosti disciplinskog postupka protiv sudija. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt).</p> <p>– Nedostatak nezavisnosti i nepristrasnosti u disciplinskom postupku koji protiv sudije vodi Državno sudsko vijeće.</p> <p>- Novi aspekt koji se tiču članova laika u sastavu Državnog sudskog vijeća: profesori prava koji sjede u vijeću bez dovoljnih zaštitnih mjera za njihovo imenovanje zajedno sa članovima po službenoj dužnosti (pravobranilac i ministar pravde).</p> <p>- Uporedi sa pristupom u predmetu Stoimenoviki i Milosheviki protiv Sjeverne Makedonije.</p> <p>- Istorijski predmet, Ustav je u međuvremenu promjenjen, paragraf 84.</p> <p>- Vidi evropske pravne dokumente, paragrafi 33 do 37.</p> <p>Povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
Član 6. st. 1.	<p>Sorbalo protiv Republike Moldavije (odluka), br. 1210/10</p> <p>31. januar 2023. (pisani otpravak 23. februar 2023.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Disciplinski postupak protiv sudija. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt).</p> <p>– Ponavljanje disciplinskog postupka protiv sudije koji rezultira poništavanjem njegovog razrješenja i vraćanjem na posao uz isplatu zaostalih plata.</p> <p>- Vidi razvoj događaja u vezi sa gubitkom statusa žrtve: rekapitulacija opštih načela v. paragrafe 39 do 45 i primjena na predmet: nakon dostavljanja predstavke Vladi, disciplinski postupak je ponovo otvoren, odluka o razrješenju je poništena i podnosilac predstavke je vraćen na svoju funkciju uz isplatu zaostalih plata (paragrafi 49 do 52), ali vidi njegovu nesposobnost da u potpunosti obavlja svoje sudijske dužnosti bez prethodne ocjene rada (paragrafi 53 do 57).</p> <p>Odbačena aplikacija: <i>ratione personae</i> nedopuštena.</p>
Član 8.	<p>G.K. protiv Kipra, br. 16205/21</p> <p>21. februar 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Dužina postupka za određivanje starateljstva nad djetetom. Pravo na porodični život.</p> <p>- Nakon odvođenja djeteta iz SAD na Kipar od strane njegove majke, domaći sudovi naredili su vraćanje djeteta u SAD prema Haškoj konvenciji.</p> <p>Zanimljiv činjenični scenario: majka, koja je podnosilac predstavke pred Sudom, i koja je odvela dijete je roditelj koji se žali na dužinu postupka za starateljstvo.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
Član 1. Protokola broj 1	<p>Freire Lopes protiv Portugala (odluka), br. 58598/21</p> <p>31. januar 2023. (23. februar 2023.)</p>	<p>Kontrola korištenja imovine.</p> <p>U avgustu 2012. godine podnosilac predstavke je kupio 3.700 dionica u jednoj kompaniji, za iznos od 185.000 eura, koje mu je prodala banka Banco Espírito Santo (BES) kao finansijski posrednik. BES se obavezao da će otkupiti akcije 24. avgusta 2014. godine zajedno sa kamatom od 20.202 eura.</p> <p>– Nakon što je banka likvidirana, podnosiocu predstavke nisu nadoknađene navedene dionice.</p>

	Odjel IV	<p>- Vidi razvoj situacije u vezi sa primjenjivošću člana 1. Protokola br. 1 i legitimnim očekivanjima (paragraf 78), te prirodu obaveza države u tom pogledu (paragrafi 88 do 90).</p> <p>- Banka likvidirana odlukom Banco de Portugal u kontekstu mjera koje je Evropska unija uvela nakon ekonomske krize 2008. godine. Vidi pravne dokumente EU-a, paragrafi 64 do 71.</p> <p>Nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana.</p>
--	----------	--

Razvoj sudske prakse 27. februar – 3. mart 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 5., stav 1. tačka c)	Ayyubzade protiv Azerbejdžana , br. 6180/15 2. mart 2023. Odjel I	Hapšenje i pritvor opozicionog aktiviste. Zakonitost lišenja slobode i određivanja pritvora. Minimalni standard "osnovanosti sumnje" nije ispunjen s obzirom na status podnosioca predstavke, slijed događaja, istragu i ponašanje vlasti - Nedavni primjer gdje se smatralo da nije potrebno posebno ispitati pritužbu iz člana 18. (Granice korišćenja ograničenja prava). Povreda člana 5. st. 1. Konvencije.
Član 6. stav 1.	HRT protiv Hrvatske , br. 52132/19 i 19 drugih 2. mart 2023. Odjel I	(Ne)ujednačenost sudske prakse. Neopravdano bogaćenje. - Različite odluke domaćih sudova u tužbama podnosioca predstavke za neopravdano bogaćenje. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt). - Vidi rekapitulaciju sudske prakse u vezi sa razlikom između vladinih i nevladinih organizacija u smislu člana 34. Konvencije, paragrafi 98 do 101 (vidi i Radio Francuske i ostali protiv Francuske). - <i>Locus standi</i> prihvaćen: javni emiter koji je i podnosilac predstavke se kvalifikuje kao "nevladina organizacija" u svjetlu svoje uređivačke nezavisnosti i institucionalne autonomije. Pogledajte razvoj uređivačke nezavisnosti i institucionalne autonomije od države i uporedite sa nalazima Ustavnog suda u tom pogledu, paragrafi 103 do 121. - Neujednačena domaća sudska praksa prevaziđena je adekvatnim mehanizmom primenjenim kroz odluke Vrhovnog suda koje su dale smjernice za osiguravanje jedinstvene primjene relevantnog materijalnog prava, paragrafi 146 do 157. - Vidi dokumente Vijeća Evrope, paragrafi 74 do 77. Nema povrede člana 6. st. 1. Konvencije.
Član 1. Protokola broj 1	Čapčaiņa protiv Rumunije , br. 911/16 28. februar 2023. Odjel IV	Mirno uživanje imovine. – Oduzimanje imovine podnosioca predstavke tokom krivičnog postupka za navodna djela korupcije, i metoda korištena za izračunavanje nezakonito stečene imovinske koristi koja je oduzeta nakon što je podnosilac predstavke osuđen za učešće u organizovanom kriminalu i uzimanje mita. - Nema nesrazmjernosti sa iznosima koji su privremeno i trajno oduzeti u datim okolnostima, imajući u vidu korišteni metod obračuna. - Pravična ravnoteža između suprotstavljenih interesa nije narušena. Nema povrede člana 1. Protokola 1 Konvencije.

<p>Član 3., 5. stav 1., 8. i 14</p>	<p>Dzerkorashvili i ostali protiv Gruzije, br. 70572/16</p> <p>2. mart 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Verbalno zlostavljanje i pritvaranje LGBTI aktivista.</p> <p>Ovaj predmet se uglavnom odnosi na pritužbu podnosioca predstavke prema članu 5. Konvencije koja se odnosi na njihovo navodno nezakonito zadržavanje u trajanju od otprilike dvanaest sati, i njihovu pritužbu prema članovima 3, 8. i 14. Konvencije u vezi s navodnim zlostavljanjem. Također se odnosi na pregovore “grupe LGBT aktivista” sa domaćim vlastima u vezi sa odabirom mjesta za javni događaj i pritužbu podnosioca predstavke da je na njih negativno uticalo ponašanje vlasti, kršenjem člana 11. Konvencije.</p> <p>- Navodno diskriminatorno verbalno zlostavljanje LGBTI aktivista od strane policijskih službenika i navodno nezakonito pritvaranje zbog ispisivanja antihomofobnih grafita na pravoslavnoj crkvi.</p> <p>- Primjer odnosa između vjerodostojnosti izjava podnosioca predstavke i proceduralnih obaveza države u vezi s navodnim diskriminatornim verbalnim zlostavljanjem.</p> <p>Povreda člana 5. stav 1. Konvencije.</p> <p>Nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana u pogledu člana 3., 8., 11 i 14.</p>
<p>Član 6. st. 1.</p>	<p>Thierry protiv Francuske (dec.), br. 37058/19</p> <p>31. januar 2023. (pisani otpravak 2. mart 2023.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Nadležnost za vođenje disciplinskog postupka. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt).</p> <p>– Puna nadležnost „tribunala“ u disciplinskom postupku protiv policijskog službenika, koja je bila predmet revizije Komisije za žalbe policijskih službenika i Kasacionog suda.</p> <p>- Primjer tijela, <i>in casu</i> „žalbena komisija“, koji se smatra „tribunalom“ u smislu člana 6. stav 1. Konvencije, v. paragraf 32.</p> <p>Nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana.</p>

Razvoj sudske prakse 6. - 10. mart 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8.	<p>L.B. protiv Mađarske, br. 36345/16</p> <p>9. mart 2023.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Novo pitanje. Objavljivanje ličnih podataka poreskih dužnika. Pravo na privatni život.</p> <p>- U skladu sa zakonom, Nacionalna poreska i carinska uprava objavila je lične podatke podnosioca predstavke (uključujući njegovo ime i kućnu adresu) na svojoj internet stranici na spisku najvećih poreskih dužnika.</p> <p>Sud je utvrdio da razlozi na koje se pozivalo mađarsko zakonodavstvo pri donošenju spornog obaveznog objavljivanja, iako su relevantni, nisu bili dovoljni i da nije postignuta pravična ravnoteža između suprotstavljenih interesa: s jedne strane, javnog interesa u osiguravanju porezne discipline i ekonomskog blagostanja zemlje i interesa potencijalnih poslovnih partnera da dobiju pristup određenim državnim informacijama o fizičkim licima i, s druge strane, interesu privatnih lica da zaštite određene podatke kojima država raspolaže u svrhu naplate poreza.</p> <p>- Novi scenario: prvi put da je Sud ispitao nametanje zakonske obaveze objavljivanja ličnih podataka poreskih obveznika prema članu 8. Konvencije.</p> <p>- Vidjeti široko polje slobodne procjene države kada se procjenjuje potreba za donošenjem plana za objavljivanje ličnih podataka poreskih obveznika koji nisu ispunili svoju obavezu plaćanja poreza, paragraf 128.</p> <p>- Izbor takvog opšteg plana od strane zakonodavca nije sam po sebi problematičan, niti je objavljivanje podataka o poreskim obveznicima, ali vidi kriterijume koje treba uzeti u obzir prilikom uspostavljanja ravnoteže između suprotstavljenih interesa, paragraf 128.</p> <p>Vidi nedostatke koji su utvrđeni u odluci o prethodnim pitanjima, paragrafi 129 do 136.</p> <p>- Vidi pravne dokumente Vijeća Evrope i EU paragrafi 42 do 53.</p> <p>- Vidi uporednopravne dokumente, paragrafi 54 do 56.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
Član 6. st. 2	<p>Rigolio protiv Italije, br. 20148/09</p> <p>9. mart 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pretpostavka nevinosti. Odgovornost za štetu.</p> <p>Podnosilac predstavke je u parničnom postupku oglašen odgovornim za štetu, a nakon što je krivični postupak protiv njega okončan zbog zastare.</p> <p>Sud je smatrao da se obrazloženje Revizijskog suda (opis i ocjena činjenica) ne može tumačiti kao potvrda krivice podnosioca predstavke.</p> <p>Nema povrede člana 6. st. 2. Konvencije.</p>
Član 3 Član 5. st. 1 Član 6. st. 1. i 3	<p>Mamasakhlisi i ostali protiv Gruzije i Rusije, brojevi 29999/04 i 41424/04</p>	<p>Nadležnost Rusije, odnosno Gruzije za događaje na teritoriji Abhazije. Navodi o zlostavljanju i krivičnom gonjenju.</p> <p>- Dvije predstavke protiv Gruzije i Rusije u vezi sa događajima na teritoriji Abhazije prije oružanog sukoba 2008. Podnosioci predstavke su se žalili prema članovima 3., 5. i 6. na njihovo hapšenje (2001. i 2003.), navodno zlostavljanje, osuđujuću presudu i produženi pritvor od strane <i>de facto</i> abhazijskih vlasti.</p>

	<p>7. mart 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>- Vidi ocjenu poštivanja roka od šest mjeseci u svjetlu ranjivosti podnosioca predstavke i njihovog osjećaja nemoći, paragrafi 270 do 277.</p> <p>- Vidi pojašnjenje nadležnosti u pogledu i teritorijalne države (Gruzije) i države sa efektivnom kontrolom / presudnim uticajem u pogledu Abhazije (Rusija) prije 2008. godine, paragrafi 316 do 340.</p> <p>- Pozitivne obaveze Gruzije u odnosu na Abhaziju, dio njenog teritorija nad kojim u to vrijeme nije imala kontrolu: pozitivne obaveze ispunjene.</p> <p>- Član 5., stav 1(a) i (c) - Nema informacija o važećim zakonima i nedostatak zvaničnih izvora informacija u vezi sa pravnim i sudskim sistemom u Abhaziji. Nema osnova za pretpostavku postojanja sistema u regionu koji odražava sudsku tradiciju kompatibilnu sa Konvencijom.</p> <p>- Član 6. stav 1 - <i>De facto</i> abhaški sudovi se ne mogu kvalifikovati kao „sudovi osnovani po zakonu“.</p> <p>- Vidi dokumente Vijeća Evrope i EU, paragraf 236.</p> <p>Povreda člana 3. Konvencije u odnosu na prvog i trećeg podnosioca predstavke od strane Ruske Federacije i bez povrede od strane Gruzije.</p> <p>Povreda člana 5., stav 1. tačke (a) i (c) Konvencije u odnosu na prvog i trećeg podnosioca predstavke od strane Ruske Federacije i bez povrede od strane Gruzije.</p> <p>Povreda člana 6., stav 1. i 3. tačka (c) u odnosu na prvog i trećeg podnosioca predstavke od strane Ruske Federacije i bez povrede od strane Gruzije.</p>
<p>Član 9</p> <p>Član 14</p>	<p>Ossewaarde protiv Rusije, br. 27227/17</p> <p>7. mart 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Novo pitanje. Misionarski rad. Sloboda vjeroispovijesti. Zabrana diskriminacije.</p> <p>– Administrativna sankcija kršćaninu baptisti zbog održavanje propovjedi na temu Biblije u svojoj kući bez obavještanja vlasti u skladu sa novim zakonima koji se primjenjuju na misionarstvo.</p> <p>Nove činjenice u vezi sa članom 9.</p> <p>- Član 9.: Nema demonstracije „hitne društvene potrebe“ za novim teškim ograničenjima koja ograničavaju misionarske aktivnosti i sankcionisanjem podnosioca predstavke zbog navodnog propusta da informiše vlasti o osnivanju vjerske skupine koja nije „neophodna u demokratskom društvu“.</p> <p>- Član 14.: Neopravdano veće minimalne novčane kazne koje se primjenjuju na strance u odnosu na državljane za isto krivično djelo ilegalnog misionarskog rada i dodatna kazna protjerivanja.</p> <p>- Vidi dokumente Vijeća Evrope i UN-a, paragrafi 24 do 27.</p> <p>Povreda člana 9. Konvencije. Povreda člana 14. zajedno sa članom 9.</p>

<p>Član 8</p> <p>Član 18</p>	<p>Kogan i ostali protiv Rusije, br. 54003/20</p> <p>7. mart 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na privatni i porodični život. Granice korištenja ograničenja prava.</p> <p>– Neopravdano oduzimanje boravišne dozvole istaknutom aktivisti za ljudska prava iz neotkrivenih razloga nacionalne sigurnosti. Oduzimanje boravišne dozvole uglavnom ima za cilj da kazni nju i njenog supruga zbog aktivizma u oblasti ljudskih prava i spriječi njihov nastavak.</p> <p>- Vidi rekapitulaciju sudske prakse protiv Rusije prema članu 8. i oduzimanje boravišne dozvole iz razloga nacionalne bezbjednosti, paragrafi 58 i 59.</p> <p>- Član 8. Postupak oduzimanja ima ozbiljne proceduralne nedostatke koji narušavaju njegovu pravičnost.</p> <p>- Član 18.: Ukupni kontekst povećanja oštrih ograničenja za nevladine organizacije, aktiviste za ljudska prava i druge aktere civilnog društva u Rusiji, što je imalo za cilj da ih obeshrabri u njihovim aktivnostima, paragraf 76.</p> <p>- Član 38.: Neobjašnjivi propust Vlade da dostavi bilo koju uvjerljivu relevantnu informaciju koju je zatražio Sud.</p> <p>Propust države da ispoštuje svoje obaveze prema članu 38. Konvencije.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p> <p>Povreda člana 18., u vezi sa članom 8.</p>
------------------------------	---	--

Razvoj sudske prakse 13. - 17. mart 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6. stav 1.	Georgiou protiv Grčke , br. 57378/18 14. mart 2023. Odjel III	Obrazloženje sudske odluke. Propust Kasacionog suda da ispita zahtjev podnosioca predstavke za pokretanje prethodnog postupka pred Sudom Evropske unije, bez navođenja razloga. Krivični aspekt prava na pravično suđenje. - Vidi i uporedi sa Krikorian protiv Francuske (odluka) i Dhahbi protiv Italije . - Vidi naznaku u vezi člana 46. koja se odnosi na ponavljanje domaćeg postupka, ako to zatraži podnosilac predstavke, kako bi se omogućilo ispitivanje pomenutog zahtjeva za pokretanje prethodnog postupka, paragraf 33. Povreda člana 6. stav 1. Konvencije.

Razvoj sudske prakse 20. - 24. mart 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10.	Rogalski vprotiv Poljske , br. 5420/16 23. mart 2023. Odjel I	<p>Sloboda izražavanja. Disciplinska odgovornost advokata.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neopravdane disciplinske sankcije advokatu zbog neetičkog ponašanja, jer je prijavio da je tužilac navodno izvršio krivično djelo, bez odgovarajućeg uporišta u činjenicama, umjerenosti, srazmjernosti i opreza. - Vidi poseban status advokata koji imaju centralnu poziciju u vođenju sudskog postupka kao posrednici između javnosti i sudova, paragrafi 39 i 43. - Propust disciplinskih sudova da daju relevantno i dostatno obrazloženje odluke, kao i prekoračenje slobode procjene. - Vidi međunarodne pravne dokumente, paragrafi 25 do 27, te 40. <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
Član 8. Član 2. Protokola broj 1	Telek i ostali protiv Turske , br. 66763/17 i 2 druga 21. mart 2023. Odjel II	<p>Oduzimanje pasoša i nemogućnost studija u inostranstvu. Pravo na privatni život i pravo na obrazovanje.</p> <p>Troje podnosilaca predstavke su akademici. U dato vrijeme prva dvojica su pohađala doktorske studije u inostranstvu, a treći je bio na akademskom događaju u inostranstvu.</p> <p>Kao dio mjera nakon pokušaja državnog udara, oduzeti su im pasoši, što je uticalo na njihov akademski rad u inostranstvu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Novi aspekt o primjenljivosti člana 2. Protokola br. 1 na nemogućnost pohađanja doktorskih studija u inostranstvu, vidi prirodu i obim obaveza države u tom pogledu, paragrafi 135 do 138. - Vidi oslanjanje na Konvenciju o priznavanju kvalifikacija u vezi sa visokim obrazovanjem u evropskom regionu, paragrafi 68 do 70, te 137. <p>Povreda člana 8. Konvencije. Povreda člana 1. Protokola broj 1.</p>
Član 8.	Deltuva protiv Litvanije , br. 38144/20 21. mart 2023. Odjel II	<p>Porodične posjete pritvorenima. Prava djece na kontakt sa roditeljem koji je u zatvoru. Pravo na porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ograničenje porodičnih posjeta pritvoreniku koji ima suprugu i desetogodišnju kćer, što je rezultiralo samo jednom posjetom odobrenom tokom prvih devet mjeseci pritvora. - Propust vlasti da potkrijepe mogući rizik da podnosilac predstavke ometa istragu koristeći svoju porodicu, paragraf 44. - Prijedlozi podnosioca predstavke za alternativne aranžmane za posjetu u prisustvu njegovog advokata ili istražnog službenika, kako je predviđeno domaćim zakonom, nisu pravilno razmotreni od strane domaćih organa vlasti, paragraf 46. - Vidi intervenciju treće strane u kojoj su navedeni međunarodni standardi u vezi s pravom djece da održavaju kontakt sa svojim roditeljima koji su u zatvoru, paragraf 37.

		<p>- Vidi međunarodne i evropske pravne dokumente, paragrafi 26 do 28.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola broj 1</p>	<p>Glavni rabinat Jevrejske zajednice u Izmiru protiv Turske, br. 1574/12</p> <p>21. mart 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Upis vlasništva u zemljišne knjige. Zaštita imovine.</p> <p>Odbijanje podnosiocu predstave da upiše na svoje ime u zemljišne knjige zemlju na kojoj je izgrađena stara sinagoga i za koje tvrdi da je u neprekidnom vlasništvu od 1605. godine.</p> <p>- Vidi <i>locus standi</i> podnosioca predstave - Glavni rabinat Jevrejske zajednice u Izmiru - uprkos tome što nema status pravnog lica, paragrafi 43 do 46.</p> <p>- Nepostojanje odgovarajuće pravne osnove za ograničenje prava, jer je postojao nedostatak predvidljivosti primijenjenog pravnog osnova, paragrafi 71 do 77.</p> <p>Povreda člana 1. Protokola br. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Mitov i ostali protiv Bugarske (odluka), br. 80857/17</p> <p>28. februar 2023. (pisani otpisak 23. mart 2023.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda primanja informacija.</p> <p>- Istraživački novinari se žale na: (a) pravila usvojena od strane Vrhovnog upravnog suda Bugarske 2016. prema kojima je uklonjen internetski pristup skeniranom materijalu predmeta i prema kojem su svi lični i drugi individualizirajući podaci u odlukama objavljenim u internetskoj bazi podataka tog suda anonimizirani; i (b) izmjenu zakona iz 2017. prema kojoj se odgađa objavljivanje pravosnažnih odluka u krivičnim predmetima kojima se nekome izriče osuđujuća presuda i kazna (objavljuje se na web stranici nadležnog suda tek nakon što se poduzmu koraci za izvršenje kazne).</p> <p>- Vidi ocjenu pritužbi podnosioca predstave s obzirom na činjenicu da se ona nije odnosila na određenu informaciju ili definisanu kategoriju informacija u posjedu organa javne vlasti, te u odnosu na kriterije koje je izradio Sud u predmetu Magyar Helsinki Bizottság protiv Mađarske [Veliko vijeće], paragrafi 32 do 34.</p> <p>Odbačena predstavka. Nedopuštenost <i>ratione materiae</i>.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Udovychenko protiv Ukrajine, br. 46396/14</p> <p>23. mart 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Izjave svjedoka saobraćajne nesreće date medijima. Sloboda izražavanja.</p> <p>Neopravdano građanskopravno kažnjavanje očevidca saobraćajne nesreće zbog izjava datim medijima u dobroj namjeri, o okolnostima saobraćajne nesreće.</p> <p>- Primjena „pretpostavke neistinosti“ od strane domaćih sudova: traženje od podnosioca predstave da dokaže istinitost izjava u dobroj namjeri u datim okolnostima nije u skladu s principima postavljenim u sudskoj praksi Suda, vidi paragrafe 50 i 51. Vidi neprikladne i stroge kazne (javno povlačenje izjave, znatna šteta i zabrana putovanja do pune isplate), paragraf 52.</p> <p>- Obratite pažnju na novi činjenični scenario sa dva suprotstavljena javna interesa: izjave svjedoka u dobroj vjeri i za koje se smatra da su u javnom interesu nasuprot zaštiti prava potencijalnog optuženog i s tim povezan istražni postupak.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 27. - 31. mart 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 14. u vezi sa članom 2. Protokola broj 1.</p>	<p>Szolcsán protiv Mađarske, br. 24408/16</p> <p>30. mart 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Diskriminacija. Segregacija u obrazovanju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diskriminacija romskog učenika segregacijom u državnoj osnovnoj školi koju pohađaju gotovo isključivo romska djeca. - Propust države da preduzme adekvatne mjere desegregacije kako bi se ispravila činjenična nejednakost i izbjeglo njeno ponavljanje i rezultirajuća diskriminacija, paragrafi 55 do 58. - Vidi mjere koje su propisane u članu 46. Konvencije: od tužene države se traži da preduzme mjere za okončanje segregacije romskih učenika u određenoj osnovnoj školi i Sud je naglasio opštu potrebu da se razvije politika protiv segregacije u obrazovanju i da se preduzmu koraci za njeno eliminiranje prema preporuci ECRI-ja, paragraf 69. - Vidi oslanjanje na izvještaj Evropske komisije protiv rasizma i netolerancije (ECRI), paragrafi 20, 53 i 69. <p>Povreda člana 14. Konvencije, u vezi sa članom 2. Protokola broj 1.</p>
<p>Član 3.</p> <p>Član 5., st. 1. (f), 2. i 4.</p> <p>Član 4. Protokola broj 4.</p>	<p>J.A. i Drugi protiv Italije, br. 21329/18</p> <p>30. mart 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Zadržavanje migranata u prihvatnom centru. Uslovi u centru.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnosioci predstavke su migranti koji su bili zatvoreni u prihvatnom centru na ostrvu Lampeduza i žalili su se na njihovo zadržavanje, loše uslove i prisilno premještanje u Tunis. - Zadržavanje bez jasne i predvidljive pravne osnove i u nedostatku bilo kakve obrazložene odluke, paragraf 97. - Loši materijalni uslovi u prihvatnom centru, odnosno higijenski uslovi, nedostatak prostora i karakteristike smještaja, paragrafi 60 do 67. - Vidjeti definiciju, prirodu i funkciju inicijalnog prihvatnog centra, kao i faktore koje treba uzeti u obzir kada se pravi razlika između ograničenja slobode kretanja i lišavanja slobode u kontekstu zatvaranja stranaca u inicijalne prihvatne centre gdje se vrši identifikacija i registracija migranata, paragrafi 86 do 95. - Premještanje u Tunis bez odgovarajućeg uzimanja u obzir pojedinačne situacije podnosilaca predstavke prilikom izdavanja rješenja o odbijanju ulaska i povratku, paragrafi 107 do 110. - Vidi takođe J.R. i Drugi protiv Grčke gdje je Sud razmatrao tužbe o boravku migranata u inicijalnom prihvatnom centru osnovanom u Grčkoj nakon migrantske krize 2015. godine. - Vidjeti evropske i međunarodne pravne dokumente, paragrafi 27 do 41. <p>Povreda člana 3. Konvencije. Povreda člana 5., st. 1. (f), 2. i 4. Konvencije. Povreda člana 4., Protokola 4 Konvencije.</p>

<p>Član 6. st. 1. Član 13.</p>	<p>Szaxon protiv Mađarske (odluka), br. 54421/21</p> <p>21. mart 2023. (pisani otpravak 30. mart 2023.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Dužina trajanja postupka. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt). Iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova.</p> <p>- Podnosilac predstavke se žalio na dužinu parničnog postupka u kojem je bio stranka. On je također naveo da mu nije bio omogućen djelotvoran pravni lijek pred nacionalnim vlastima prema članu 13. Konvencije.</p> <p>- Sud je ispitao djelotvornost novog pravnog lijeka za naknadu štete zbog prekomjerne dužine parničnog postupka uvedenog kao odgovor na pilot-presudu Suda u predmetu Gazsó protiv Mađarske, i utvrdio da je prema članu 35. stav 1. Konvencije podnosilac predstavke bio dužan da podnese tužbu prema novom zakonskom aktu.</p> <p>- Vidi razloge za odstupanje od opšteg načela da se uslov iscrpljivanja mora procijeniti u odnosu na vrijeme u kojem je predstavka podnesena, paragrafi 42 do 47.</p> <p>Član 6. stav 1. nedopuštena predstavka - nisu iscrpljeni domaći pravni lijekovi Član 13. nedopuštena predstavka - očigledno neosnovano.</p>
<p>Član 6. st. 1. i 3. c)</p>	<p>Hamdani protiv Švicarske, br. 10644/17</p> <p>28. mart 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na advokata po vlastitom izboru.</p> <p>– Odbijanje domaćih organa vlasti da odrede advokata po izboru podnosioca predstavke za njegovog zastupnika po službenoj dužnosti.</p> <p>- Novi činjenični scenario: podnosilac predstavke je bio zastupan tokom domaćeg postupka protiv njega uprkos odbijanju vlasti da odrede advokata po izboru podnosioca predstavke.</p> <p>- Vidi razvoj sudske prakse Suda, paragraf 28, i sudsku ocjenu ukupne pravičnosti postupka, paragrafi 31 do 37, uključujući uticaj na podnosioca predstavke, paragraf 33.</p> <p>Nema povrede člana 6. st. 1. i 3. Konvencije.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Saure protiv Njemačke (br. 2), br. 6091/16</p> <p>28. mart 2023.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sloboda primanja i prenošenja informacija.</p> <p>- Pristup podnosioca predstavke, novinara, informacijama koje posjeduje Ministarstvo pravde savezne pokrajine Brandenburg o sudijama i javnom tužiocu u saveznoj pokrajini Brandenburg koji su prethodno radili za Ministarstvo sigurnosti bivše Demokratske Republike Njemačke (DDR).</p> <p>- Opravdano odbijanje neutemeljenog zahtjeva za informaciju o umiješanosti sudija u „postupke povodom protivpravnih radnji koje je počinio DDR“.</p> <p>- Propust da se suprotstavljeni interesi stave u ravnotežu i da se daju relevantni i dovoljni razlozi za neobjavljivanje i neispitivanje da li se sporna informacija može objaviti u anonimiziranoj formi kada je u pitanju zahtjev novinara za objelodanivanje informacija o inkriminirajućim nalazima protiv sudija i tužioca.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije zbog odluke da se odbije davanje dodatnih informacija o inkriminirajućim nalazima protiv trinaest sudija i javnog tužioca. Nema povrede člana 10. Konvencije zbog odbijanja da se otkriju imena i mjesta službe trinaest sudija i javnog tužioca, kao i zbog odbijanja da se otkrije umiješanost dotičnih sudija u određene vrste postupaka.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Sârbu protiv Rumunije, br. 34467/15</p>	<p>Pravo na privatni život.</p> <p>- Upotreba snimaka u krivičnom postupku protiv podnosioca predstavke, koje je saoptuženi napravio bez njegovog znanja.</p>

	28. mart 2023. Odjel IV	Vidi razvoj i rekapitulaciju sudske prakse o primjenjivosti člana 8. po ovom pitanju, paragrafi 37 do 41. - Vidi ocjenu upotrebe snimaka koju su izvršili domaći sudovi, paragrafi 56 do 58. Nema povrede člana 8. Konvencije.
Član 6. stav 1. Član 1. Protokola broj 1.	Petrescu i ostali protiv Rumunije (dec.), br. 31390/18 i 9 drugih 7. mart 2023. (pisani otpravak 30. mart 2023.) Odjel IV	Pravna sigurnost. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt), te zaštita imovine. - Predstavka se odnosi na različitu sudsku praksu domaćih sudova u vezi sa klasifikacijom uslova rada podnosioca predstavke. Podnosioci predstavke su se žalili da su ih, kao rezultat pogrešnog tumačenja zakona, domaći sudovi lišili prava da im se prizna rad u posebnim uslovima; takvo priznavanje imalo bi važne posljedice u pogledu njihovog staža i prava na penziju, odnosno omogućilo bi im da se penzionišu ranije i sa višom penzijom. - Vidi ocjenu da li se za podnosioca predstavke može smatrati da imaju "imovinu" u smislu člana 1. Protokola broj 1., paragrafi 69 do 72. Član 6. st. 1. - predstavka nedopuštena - očigledno neosnovana. Član 1. Protokola broj 1 - predstavka nedopuštena - <i>ratione materiae</i> inkompatibilna.
Pravilo 80. Član 8.	X protiv Češke Republike (revizija), br. 64886/19 30. mart 2023. Odjel V	Novi scenario. Revizija presude ESLJP. Međunarodna otmica djeteta od strane majke. Pravo na porodični život. - Revizija presude zbog navodnog nedostatka objektivne nepristrasnosti Vijeća koje je donijelo presudu. U suštini, predmet se odnosio na međunarodnu otmicu djeteta od strane majke. - Vidi vrlo novi scenario prema pravilu 80 Suda, povezan s pravilom 28, o nemogućnosti zasjedanja, povlačenju ili izuzeću: nova činjenica od odlučujućeg uticaja u pogledu učešća u sudskom postupku novoizabranog sudije uključenog u ustavni postupak, usko povezana sa činjenicama ispitanim u prvobitnoj presudi Suda. Zahtjev za reviziju je proglašen prihvatljivim i presuda je preinačena u cijelosti, paragrafi 7 do 21. - Posebno treba napomenuti: činjenicu da odgovornost za sprovođenje načela objektivne nepristrasnosti nije prepuštena isključivoj inicijativi stranaka (paragraf 15). Navod o preprekama za učešće sudije u predmetu ne može se odbaciti samo na osnovu propusta podnosioca predstavke da obavijesti Sud o sumnjama prije donošenja presude (paragraf 16). Imperativ za rigoroznu primjenu načela objektivne nepristrasnosti zahtijeva da se presuda revidira tamo gdje se pokaže da postoje razlozi za nemogućnost sudije da zasjeda, čak i ako je sumnjivo da li je njihovo učešće moglo uticati na prvobitnu presudu (paragraf 19). - U meritumu: Pozitivne obaveze države u vezi sa izvršenjem naloga za vraćanje djeteta podnosioca predstavke u SAD prema Haškoj konvenciji. Nema povrede člana 8. Konvencije.

Razvoj sudske prakse 3. - 7. april 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10.	<p>Drozd protiv Poljske, br. 15158/19</p> <p>6. april 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Sloboda izražavanja. Demonstracije unutar kompleksa parlamenta.</p> <p>- Podnosioci predstavke, kao članovi "neformalnog građanskog pokreta," učestvovali su u mirnim demonstracijama prvobitno van kompleksa parlamenta. Nakon ulaska (po dnevnoj propusnici) u kompleks parlamenta, razvili su transparent ("Odbranite nezavisne sudove"), te su odmah ispraćeni iz kompleksa, a ulazak u kompleks im je zabranjen na godinu dana.</p> <p>- Vidjeti razvoj događaja u vezi činjenice da se incident desio u kompleksu parlamenta, ali nije direktno uticao na normalno vođenje parlamentarne debate, paragrafi 68 do 70.</p> <p>- Vidjeti procjenu procesnih zaštitnih mjera od zloupotrebe "čak i pretpostavljajući da je sankcija izrečena podnosiocima predstavke bila potkrijepljena relevantnim i dovoljnim razlozima," paragraf 72.</p> <p>- Nedostatak adekvatnih procesnih zaštitnih mjera: prema domaćem zakonu, nije bilo prilike za učesće u relevantnoj proceduri odlučivanja i nedostatak jasne procedure za preispitivanje sporne zabrane, paragrafi 72 do 75.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
Član 8.	<p>UAB Kesko Senukai Litvanija protiv Litvanije, br. 19162/19</p> <p>4. april 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pravo na dom i prepisku.</p> <p>- Sumnjajući na brojne proizvođače i prodavače da namještaju cijenu, Vijeće za konkurenciju je pribavilo nalog za pretres i zapljenu iz kancelarija kompanije, podnositeljice predstavke. Kompanija podnositeljica predstavke se žalila da je pretres bio izveden na nezakonit i nesrazmjeran način, te da to kasnije nije ispitao nikakav sud.</p> <p>- Obratiti pažnju na ispitivanje nedostatka <i>ex post facto</i> sudskog postupka prema procesnom aspektu člana 8. (a ne člana 13.), vidjeti i uporediti sa predmetom Lindstrand Partners Advokatbyrå AB protiv Švedske, i Posevini protiv Bugarske.</p> <p>- Član 8. ne treba tumačiti tako da zahtijeva <i>ex post facto</i> sudski postupak u takvim predmetima, nego da je dostupan među elementima koji se mogu uzeti u obzir prilikom procjene poštivanja istog, paragraf 117. Vidjeti procjenu u predmetu o kojem je riječ, paragrafi 120 do 126.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
Član 5., st. 3. i 4.	<p>Radonjić i Romić protiv Srbije, br. 43674/16</p> <p>4. april 2023.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Dužina trajanja pritvora.</p> <p>- Podnosioci predstavke su bili uhapšeni zbog sumnje za ubistvo novinara i novinskog izdavača, te su se žalili na osnovu člana 5, st.3. zbog dužine njihovog pritvora prije suđenja i na osnovu člana 5., st. 4. zbog dužine postupka na Ustavnom sudu, čime su osporili zakonitost toga što su bili lišeni slobode.</p> <p>- Vidjeti razvoj događaja u vezi statusa žrtve nakon izričitog priznanja Ustavnog suda da se desila povreda člana 5., st. 3. za drugi dio pritvora podnosilaca predstavke, ali bez dodjele naknade štete, paragrafi 48 do 51.</p> <p>Povreda člana 5. st. 3. Konvencije. Povreda člana 5. st. 4. Konvencije.</p>

<p>Član 8. Član 14.</p>	<p>O.H. i G.H. protiv Njemačke, br. 53568/18 i 54741/18 4. april 2023. Odjel IV</p>	<p>Pravo na poštivanje privatnog života.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predmet se ticao dva podnosioca predstavke, transrodnog roditelja (O.H.) i njegovog djeteta, drugog podnosioca predstavke (G.H.). Oni su se žalili na odbijanje domaćih sudova da dopuste O.H. da bude evidentiran kao otac G.H. na osnovu toga što je O.H. rodio dijete, iako je pravno priznanje njegove promjene pola već bilo pribavljeno 2011. godine tj. prije nego što je dijete začeto 2013. godine. - Novo pitanje: Pravna nemogućnost da se trenutni pol transrodnog roditelja, koji je odvojen od biološke stvarnosti, naznači na rodnom listu djeteta koje je začeto nakon promjene pola. - Vidjeti ispitivanje prema pozitivnim obavezama države uzimajući u obzir opće principe istaknute u predmetu Hämäläinen protiv Finske [VV], paragrafi 109 do 111. - Obratiti pažnju na široku slobodu procjene, uprkos činjenici da se prava o kojima se radi tiču temeljnog aspekta privatnog života, paragrafi 112 do 117. - Obratiti pažnju da se u ovom predmetu ne radi o zvaničnim dokumentima transrodne osobe, već o dokumentima njegovog djeteta, paragraf 118. - Obratiti pažnju na kriterije koje treba uzeti u obzir da bi se izbalansirali oprečni interesi roditelja i djeteta: najbolji interesi djeteta (paragrafi 123 i 124.); ograničeni rizik da se otkrije transrodni identitet roditelja (paragrafi 130 do 133); i činjenica da to nije uticalo na srodstvo (paragraf 134). - Vidjeti međunarodne i evropske pravne dokumente, paragrafi 65 do 68. - Vidjeti uporedno pravne elemente, paragrafi 69 do 74. - Vidjeti zbog sličnog obrazloženja predmet A.H. i Drugi protiv Njemačke koji je usvojen istog dana. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije. Član 14. nedopuštena predstavka - očigledno neosnovano.</p>
<p>Član 8. Član 14.</p>	<p>A.H. i Drugi protiv Njemačke, br. 7246/20 4. april 2023. Odjel IV</p>	<p>Pravo na poštivanje privatnog života. Zabrana diskriminacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predmet se ticao tri podnosioca predstavke, od kojih je prvi transrodni roditelj (A.H.), koji se žalio da su organi matičnog ureda odbili da evidentiraju prvog podnosioca u matičnoj knjizi rođenih kao majku trećeg podnosioca (L.D.H.) na osnovu toga što A.H. nije rodio dijete - kojeg je G.H. (druga podnositeljica predstavke) rodila - a koji je zapravo bio začat korištenjem sperme A.H. - Vidjeti, radi interesantnih aspekata predmeta i identificiranih razvoja sudske prakse, predmet O.H. i G.H. protiv Njemačke koji je usvojen istog dana. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije. Član 14. nedopuštena predstavka - očigledno neosnovano.</p>

Razvoj sudske prakse 10. - 14. april 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6. stav 1.</p> <p>Član 8.</p>	<p>Savjetodavno mišljenje P16-2022-001</p> <p>13. april 2023.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Procesna prava biološke majke u postupku usvajanja odrasle osobe. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt) i Pravo na privatni i porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Šesto savjetodavno mišljenje prema Protokolu br. 16 u vezi pitanja Vrhovnog suda Finske o usvajanju odrasle osobe. Sud je tražio smjernice o tome šta je prema Konvenciji potrebno u smislu procesnih prava biološke majke u postupku usvojenja: posebno, da li, prema članu 6. i članu 8. Konvencije, biološku majku mora saslušati sud koji se bavi tim pitanjem i da li joj također treba dati status stranke u postupku, kako bi ona imala pravo na žalbu na odobrenje usvojenja. - U odsustvu bilo kakvih faktora zavisnosti između biološke majke i usvojene odrasle osobe, materijalnog aspekta ili aspekta nasljednih prava, fokus je na aspektu privatnog života člana 8. umjesto aspekta porodičnog života, paragrafi 50 do 54. - Vidjeti primjenjivost aspekata privatnog života prema članu 8. na pravni postupak u vezi odobrenja usvojenja odrasle osobe, paragraf 55. - Vidjeti pojašnjenje procesnih uslova prema članu 8. koji se primjenjuju u takvim postupcima: potrebna je prilika za saslušanje do određene mjere, ali nema dodatnih i specifičnih zaštitnih mjera kao što su pravo na postupanje kao sa strankom u postupku i pravo na žalbu, paragrafi 61 i 62. - Široka sloboda procjene države u reguliranju postupka usvojenja odrasle osobe, paragraf 62. - Vidjeti razvoj u vezi primjenjivosti člana 6. stava 1. (građanski aspekt), jer se čini da pravo biološke majke ne postoji u domaćem zakonu: paragrafi 64 do 67. Smjernice date u kontekstu Protokola br.16 uprkos činjenici da se Sud često odlučuje fokusirati na član 8. samo tamo gdje se tužbe odnose na oba člana 6. i 8., paragraf 63. - Vidjeti uporedno pravne dokumente, paragrafi 34 do 43.
<p>Član 8.</p>	<p>Simonova protiv Bugarske, br. 30782/16</p> <p>11. april 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Rušenje nezakonito izgrađenog objekta. Pravo na dom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nalog za rušenje nezakonito izgrađenog objekta, navodno jedinog doma podnositeljice predstavke, samohrane majke i njene maloljetne djece. - Vidjeti razvoj u vezi primjenjivosti člana 8., paragraf 31. - Vidjeti stepen procjene koja se treba uraditi u slučajevima rušenja nečijeg doma, paragraf 48. - Propust domaćih sudova da razmotre rizik ostavljanja porodice bez doma i da ponude sveobuhvatno rješenje i procjene srazmjernost mjere, paragrafi 50 do 53. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 14.</p>	<p>T.H. protiv Bugarske, br. 46519/20</p>	<p>Novi scenario. Balansiranje interesa djeteta dijagnosticiranog sa hiperkinetičkim poremećajem i drugih đaka. Navodna diskriminacija u vezi prava na obrazovanje.</p>

<p>Član 1. Protokola br. 2</p>	<p>11. april 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reakcija osnovne škole na agresivno i ometajuće ponašanje djeteta dijagnosticiranog sa hiperkinetičkim poremećajem koji utiče na školske vještine. - Novi činjenični scenario: razumni zahtjevi za smještaj za dijete sa poremećajem u razvoju. - Škola (direktor i nastavnik) se bavi teškim balansiranjem između interesa đaka i podnosioca predstavke, odnosno njihove sigurnosti, dobrostanja i efektivnog obrazovanja. - Objektivno i razumno opravdanje za različito postupanje, paragrafi 109 do 117. - Prema članu 14. nije potrebno da se urade sve moguće prilagodbe da bi se ublažile razlike koje proizlaze iz nečije invalidnosti, bez obzira na troškove prateće prakse, paragraf 120. <p>Nema povrede člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola br. 2.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Loukili protiv Nizozemske, br. 57766/19</p> <p>11. april 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Oduzimanje boravišne dozvole migrantu. Pravo na porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oduzimanje boravišne dozvole migrantu marokanske nacionalnosti, koji je već dugo vremena naseljen u Nizozemskoj i zabrana ulaska od deset godina zbog ponovljenih osuđujućih presuda za ozbiljna krivična djela u vezi narkotika. - Nedavni primjer primjene kriterija koji su utvrđeni u predmetu Üner protiv Nizozemske [VV]. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Mayboroda protiv Ukrajine, br. 14709/07</p> <p>13. april 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Informirani pristanak za operaciju. Pravo na privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak informiranog pristanka za uklanjanje bubrega podnositeljice predstavke u javnoj bolnici i navodno prikrivanje te informacije nakon operacije. - Obratiti pažnju na razmatranje predmeta prema članu 8. umjesto člana 3., paragrafi 41 i 42. - Vidjeti procjenu domaćeg regulatornog okvira za informirani pristanak, paragrafi 58 do 64. - Vidjeti međunarodne i evropske pravne dokumente, paragrafi 32 do 36. <p>Povreda člana 8. Konvencije zbog propusta države da zaštiti pravo podnositeljice predstavke na informirani pristanak. Član 8. nedopuštena predstavka - gubitak statusa žrtve u vezi tužbe koja se odnosi na navodni propust države da zaštiti podnositeljicu predstavke od prikrivanja informacije od strane njenih ljekara.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>E.K. protiv Latvije, br. 25942/20</p> <p>13. april 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na kontakt između roditelja i djeteta. Pravo na porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propust organa domaćih vlasti da pruže podršku podnosiocu predstavke u ostvarenju njegovih prava na kontakt sa kćerkom. - Vidjeti razvoj događaja u vezi podnesaka tužene države da predstavku treba ukloniti sa liste predmeta na osnovu člana 37. stava 1. (b) Konvencije na osnovu toga da je stvar riješena, jer je nakon mjera koje su domaći organi vlasti preduzeli podnosilac predstavke mogao imati kontakt sa svojom kćerkom, paragraf 58. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 8.</p>	<p>Jírová i Drugi protiv Češke Republike, br. 66015/17</p> <p>13. april 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Novi scenario. Zabrana kontakta između staratelja i djeteta. Pravo na porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sudska zabrana kontakta između roditelja staratelja i djeteta za koje se staraju (sada mlada punoljetna osoba) na otprilike dvije godine i četiri mjeseca. - Novi činjenični scenario: zabrana kontakta između djeteta i bivših roditelja - staratelja gdje nema bioloških roditelja. - Vidjeti procjenu da li je bilo "porodičnog života" između bivših roditelja staratelja i djeteta, čak i nakon što je postalo punoljetno, paragrafi 70 do 74. - Vidjeti procjenu preliminarog prigovora tužene države na neiscrpljivanje domaćih pravnih lijekova od strane trećeg podnosioca predstavke (djeteta iz starateljstva) koje se nije žalilo na sporne odluke, paragrafi 84 do 90. - Odluka domaćih sudova koja odgovara najboljim interesima djeteta, donesena u okviru njihove slobode procjene i na osnovu relevantnih i dovoljnih razloga, paragrafi 123 do 133. - Vidjeti međunarodne i evropske pravne dokumente, paragrafi 62 do 66. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
-----------------------	--	--

Razvoj sudske prakse 17. - 21. april 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Demiray protiv Turske, br. 61380/15</p> <p>18. april 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Poništenja ugovora o prodaji. Nemar organa koji je doveo do prekomjernog tereta po podnosioca predstavke.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna kompenzacija dodijeljena podnosiocu predstavke nakon poništenja ugovora o prodaji zaključenog između njega i organa vlasti, zbog činjenice da podnosilac predstavke uopće nije ni ispunjavao uslove da ima koristi od prodaje. - Odbijanje domaćih sudova da uzmu u obzir nemar organa vlasti koji je doveo do nepravednog bogaćenja i prekomjernog tereta po podnosioca predstavke, paragrafi 69 i 70. - Dodijeljena kompenzacija je bila tako mala da, zbog inflacije, nije predstavljala nikakvu kompenzaciju, paragraf 72. <p>Povreda člana 1. Protokola 1.</p>
<p>Član 1.</p>	<p>Gruzija protiv Rusije (IV) br. 39611/18</p> <p>28. mart 2023. (pisani otpravak 20. april 2023.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Nadležnost Suda.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka o dopuštenosti međudržavne predstavke koja je potekla iz invazije ruskih snaga na Abhaziju i Južnu Osetiju (dva gruzijska područja) u avgustu 2008. godine. Gruzijaska vlada se žalila na administrativne prakse Rusije, koje proizlaze iz procesa "graničenja," i navode da je taj proces rezultirao u nekoliko povreda Konvencije u vezi prava etničkih Gruzijaca koji su pokušavali da pređu administrativnu granicu ili su živjeli u blizini iste na obje strane. - Novi činjenični scenario: proces "graničenja" tj. uspostava fizičkih barijera (ograde, bodljikave žice, zaštitne žice, savremene opreme za nadzor, itd.) i druge mjere (nadzor, patroliranje, uvođenje režima prelaska, itd.) radi kontrole/blokade ljudi koji slobodno prelaze administrativnu granicu. - Nadležnost Evropskog suda za ljudska prava: primjena postojeće sudske prakse u vezi Abhazije i Južne Osetije, paragrafi 38 do 45 i vidjeti Gruzija protiv Rusije (II) [VV]. - Vidjeti razvoj u vezi dopuštenosti tužbi o administrativnim praksama: dokaz <i>prima facie</i> o ponavljanju činjenica tokom razmatranog perioda, što je bilo dovoljno brojno i međupovezano da predstavlja "šemu ili sistem", paragrafi 68 do 70. <p>Predstavka dopuštena.</p>

Razvoj sudske prakse 24. - 28. april 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 41.	<p>Gruzija protiv Rusije (II) (pravično zadovoljenje), br. 38263/08</p> <p>28. aprila 2023.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Pravično zadovoljenje.</p> <p>- U svojoj glavnoj presudi od 21. januara 2021. godine, Sud je utvrdio da se desio niz administrativnih praksi na strani Ruske Federacije u kontekstu oružanog sukoba između Gruzije i Rusije u avgustu 2008. godine, kao povreda člana 2., 3., 5. i 8. Konvencije, člana 1. Protokola broj 1., te člana 2. Protokola br. 4.</p> <p>Sadašnja presuda se odnosi na procjenu zahtjeva Vlade podnositeljice predstavke za pravičnim zadovoljenjem.</p> <p>- Nadležnost suda da presudi o pravičnom zadovoljenju nakon prestanka članstva Ruske Federacije u Vijeću Evrope, jer su se činjenice, koje su dovele do povrede Konvencije, desile prije prestanka članstva, paragrafi 19 do 24.</p> <p>- Vidjeti teret dokazivanja u vezi dodjele nematerijalne odštete gdje je tužena Vlada propustila da učestvuje u postupku, paragrafi 25 do 27.</p> <p>- Primjena metodologije koja je korištena u predmetu Gruzija protiv Rusije (I) (pravično zadovoljenje) [VV] za predmete između država.</p> <p>- Važnost dužnosti Vlade podnositeljice predstavke da podnese argumentirane zahtjeve, paragraf 37. Vidjeti posljedice po zahtjeve u vezi administrativnih praksi paljenja i pljačkanja kuća u "tampon zoni", paragraf 41.</p> <p>- Obratiti pažnju na to da Komitet ministara prati izvršenje presuda Suda protiv Ruske Federacije uprkos prestanku članstva i uslov da Komitet ministara postavi efektivan mehanizam za implementaciju presuda Suda, također u slučajevima protiv države koja je prestala biti potpisnica Konvencije, paragraf 46.</p> <p>- Postavljanje efektivnog mehanizma za raspodjelu dodijeljenih iznosa pojedinačnim žrtvama prepušteno je Vladi podnositeljici predstavke pod nadzorom Komiteta ministara, paragraf 47.</p> <p>Član 41. Konvencije: nematerijalna odšteta dodijeljena različitim grupama žrtava u vezi nekoliko povreda Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 1.- 5. maj 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 8.</p> <p>Član 1. Protokola br.1</p>	<p>Alif Ahmadov i drugi protiv Azerbejdžana, br. 22619/14</p> <p>4. maj 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Rušenje nezakonito izgrađene građevine. Deložacija. Pravo na dom.</p> <p>- Nalog domaćih sudova, još uvijek neizvršen, o deložaciji porodice iz njihovog doma i rušenju doma na osnovu toga da je u pitanju nezakonita građevina izgrađena na državnom zemljištu koja je određena za rad naftne i plinske industrije.</p> <p>- Član 1. Protokola br.1: činilo se da je imovinski interes podnosioca predstavke za kuću nedovoljno ustanovljen i ozbiljan da bi predstavljao "imovinu" u okviru značenja te odredbe, paragrafi 36 do 46.</p> <p>- Član 8.: nije bilo adekvatne mogućnosti da se revidira srazmjernost deložacije u svjetlu ličnih okolnosti podnosioca predstavke, paragrafi 61 do 64.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije ukoliko bi nalog za deložaciju bio izvršen bez adekvatne revizije srazmjernosti naloga u svjetlu ličnih okolnosti podnosioca predstavke.</p> <p>Član 1. Protokola br. 1. nedopuštena predstavka: nespojivo u pogledu stvarne nadležnosti.</p>
<p>Član 41.</p>	<p>Sakskoburggotski i Chrobok protiv Bugarske (pravično zadovoljenje), br. 38948/10 i 8954/17</p> <p>2. maj 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravično zadovoljenje.</p> <p>- Dodjela naknade za materijalnu štetu pričinjenu prilikom povrede člana 1. Protokola br. 1. zbog nesrazmjerne zabrane svake komercijalne eksploatacije šuma koje su navodno pribavljene putem restitucije.</p> <p>- Potvrda načela da se, u pravilu, uslov da domaće pravne lijekove treba iscrpiti ne odnosi na zahtjeve za pravičnim zadovoljenjem koji se podnose Sudu na osnovu člana 41. Konvencije, paragraf 34.</p> <p>Dodjela 1.635.875 eura za pričinjenu materijalnu štetu.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Maestan protiv Bugarske, br. 24108/15</p> <p>2. maj 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Sloboda primanja i prenošenja informacija / sloboda izražavanja.</p> <p>- Administrativna kazna izrečena kao rezultat apsolutne zakonske zabrane upotrebe nezvaničnog jezika političarima u izbornoj kampanji.</p> <p>- Obratiti pažnju na član 10., tumačen u svjetlu člana 1. Protokola br. 3 (pravo na slobodne izbore), paragraf 54.</p> <p>- Obratiti pažnju na široku slobodu procjene u jezičkim politikama, ali usku slobodu procjene u vezi političkih govora i izbora, paragrafi 53 i 54.</p> <p>- Važnost davanja prava kandidatima manjinskih grupa da se izraze na maternjem jeziku tokom izborne kampanje da bi se tim manjinama dao jednak pristup izborima, paragraf 61.</p> <p>- Vidjeti upućivanje na evropske i međunarodne pravne dokumente, paragrafi 18 do 32 i 61.</p> <p>- Vidjeti uporedno pravne dokumente, paragraf 33.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>

<p>Član 41.</p>	<p>Stoyanov i Tabakov protiv Bugarske (br. 2) (pravično zadovoljenje – prijateljska nagodba), br. 64387/14</p> <p>2. maj 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Prijateljska nagodba. Pravo na pravično zadovoljenje.</p> <p>- Nedavni primjer prijateljske nagodbe među strankama u vezi materijalne štete nakon presude od 26. novembra 2013. godine u predmetu Stoyanov i Tabakov protiv Bugarske (br. 2) gdje je bilo nekoliko povreda Konvencije.</p> <p>Predmet uklonjen sa liste predmeta Suda.</p>
<p>Član 3.</p> <p>Član 13.</p>	<p>S.P. protiv Rusije, br. 36463/11 i 10 drugih</p> <p>2. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Zabrana zlostavljanja u zatvorima (materijalni aspekt). Pravo na efikasan pravni lijek.</p> <p>- Segregacija, ponižavanje i zlostavljanje zatvorenika zbog nižeg statusa u neformalnoj zatvorskoj hijerarhiji koju zatvorsko osoblje tolerira. Stigmatizacija podnosioca predstavke, raspoređivanje na manuelni rad i uskraćivanje osnovnih potreba, sve ostvareno pod prijetnjom nasilja i povremeno fizičko i seksualno nasilje, što je rezultiralo konstantnim strahom tokom godina. Propust domaćih vlasti da poduzmu pojedinačne mjere zaštite i nedostatak reakcije države da se pozabavi sa sistemskim problemom.</p> <p>- Obratiti pažnju da je ovo prvi put da je Sud razmatrao, kao specifični fenomen, degradirajuće efekte neformalne zatvorske hijerarhije, sistemskog i široko rasprostranjenog problema u zatvorima u Rusiji.</p> <p>- Vidjeti način na koji je Sud utvrdio činjenice, paragrafi 81 do 89; (ii) analiza Suda ritualističkih i simboličnih karakteristika zatvorskog tretmana, paragrafi 90 do 96; i (iii) predstavka, posebno u ovom novom kontekstu, uspostavljene pozitivne obaveze da se poduzmu neophodne mjere za zaštitu fizičkog/psihološkog integriteta i dobrostanja zatvorenika, paragrafi 98 do 107.</p> <p>- Vidjeti upućivanje na izvještaj Komiteta za sprečavanje mučenja, paragrafi 43 i 87</p> <p>Povrede člana 3. Konvencije (materijalni aspekt). Povreda člana 13. u vezi sa članom 3. Konvencije.</p>
<p>Član 6., st. 1 i 3. d</p>	<p>Strassenmayer protiv Njemačke, br. 57818/18</p> <p>2. maj 2023.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Inkrimirajuće izjave saoptuženog date prije suđenja. Pravo na odbranu. Pravo na pravično suđenje.</p> <p>- Nemogućnost da se ispita saoptuženi koji je odbio da svjedoči na sudu i čije inkriminirajuće izjave prije suđenja predstavljaju značajnu težinu u osuđujućoj presudi podnosioca predstavke, kao i propust da se informira saoptuženi o pravu na branioca kojeg odredi sud.</p> <p>- Nedavni primjer primjene Schatschaschwili protiv Njemačke [VV] i Al-Khawaja i Tahery protiv Ujedinjenog Kraljevstva [VV]: sud je imao dobre razloge da prihvati neprovjerene izjave, te je bilo dovoljno dokaza za protutežu, koji su omogućili pravičnu i pravilnu procjenu pouzdanosti neprovjerenih dokaza.</p> <p>- Nema naznaka da je propust policije da informira optuženog prije ispitivanja o njegovom pravu na branioca kojeg odredi sud uticao na osuđujuću presudu podnosioca predstavke ili pravičnost postupka, vidjeti također Tonkov protiv Belgije.</p> <p>Nema povrede člana 6. st. 1. i 3. d Konvencije.</p>
<p>Član 3.</p>	<p>Ansari protiv Portugala (odluka), br. 4262/17</p>	<p>Diplomatske garancije u slučaju izručenja.</p> <p>- Podnosilac predstavke je bio izručen nakon diplomatskih garancija Indije, koje navodno nisu bile ispoštovane. Žalio se da su portugalske vlasti trebale poduzeti neophodne mjere da mu pomognu da se vrati u Portugal ili da osiguraju da će diplomatske garancije biti ispoštovane.</p>

	<p>11. april 2023. (pisani otpravak 4. maj 2023.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>- Specifičnost predmeta u poređenju sa drugim predmetima gdje diplomatske garancije nisu bile ispoštovane u kontekstu izručenja: u ovom predmetu, podnositelj predstavke je već bio izručen i pritvoren u Indiji kada je podnio predstavku Sudu, dok je odluka o izručenju bila opozvana od strane domaćih sudova.</p> <p>- U ovom predmetu, domaće vlasti su poduzele neophodne mjere koje imaju na raspolaganju, vidjeti i uporediti sa predmetom Boumediene i drugi protiv Bosne i Hercegovine (odluka).</p> <p>Nedopuštena predstavka po članu 3. - očigledno neosnovana.</p>
--	---	---

Razvoj sudske prakse 8. - 12. maj 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1. Protokola br. 1.	Zaghini protiv San Marina , br. 3405/21 11. maj 2023. Odjel I	Oduzimanje imovine stečene krivičnim djelom. - Oduzimanje svote novca i nemogućnost da je podnosilac predstavke povрати nakon krivičnog postupka protiv trećih stranaka zbog pranja novca. - Vidjeti legitimni cilj borbe protiv pranja novca, paragraf 60. - U specifičnim okolnostima, podnosilac predstavke je dobio razumnu priliku da domaćim sudovima predstavi svoj predmet o povratu konfiskovanih sredstava i oni su ispitali njegove tvrdnje; nije bilo naznaka proizvoljnog odlučivanja, paragrafi 65 do 72. - Vidjeti evropske i međunarodne pravne dokumente o konfiskaciji imovine stečene izvršenjem krivičnog djela, paragrafi 33 do 38. Nema povrede člana 1. Protokola 1. Konvencije.
Član 3.	Horion protiv Belgije , br. 37928/20 9. maj 2023. Odjel II	Smanjenje doživotne zatvorske kazne. Zabrana nečovječnog postupanja (materijalni aspekt). - Navodna <i>de facto</i> nemogućnost smanjenja doživotne kazne zatvora. - Domaće vlasti su smatrale da nastavak služenja kazne u zatvoru nije nužan, međutim, prebacivanje podnosioca predstavke u psihijatrijski centar u datim okolnostima nije bilo moguće, zbog njegovog statusa kao osuđenika, krivično odgovornog za počinjena djela. Odsustvo realističnog izgleda za oslobođenje. - Vidjeti također i uporediti sa Murray protiv Nizozemske [VV] i Marcello Viola protiv Italije (br. 2) . Povreda člana 3. Konvencije.
Član 6. stav 1.	Kitanovska i Barbulovski protiv Sjeverne Makedonije , brojevi 53030/19 i 31378/20 9. maj 2023. Odjel II	Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt/pristup sudu). - Nesrazmjerno odbacivanje prigovora na nalog o isplati koji je izdao javni notar, bez ispitivanja merituma, jer nije podnesen preko advokata kako je propisano zakonom. - Obratiti pažnju na šestomjesečno ograničenje u kontekstu pandemije Covid-19 i vidjeti također Saakashvili protiv Gruzije (odluka). - Uslov da prigovor treba podnijeti advokat automatski je bio primijenjen, bez mogućnosti izuzetka, dok prema domaćem zakonu, ne postoji mogućnost da dužnik ispravi procesni nedostatak nakon što rok za podnošenje prigovora istekne, paragraf 58. - Vidjeti evropske pravne dokumente, paragrafi 31 do 35. Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.

<p>Član 6. st. 1.</p> <p>Član 9.</p>	<p>Jehovini svjedoci protiv Finske, br. 31172/19</p> <p>9. maj 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zabrana izdata zajednici Jehovinih svjedoka za prikupljanje i obradu ličnih podataka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka kojom se zabranjuje zajednici Jehovinih svjedoka da prikupljaju i obrađuju lične podatke iz propovijedanja od vrata do vrata bez odobrenja vlasnika podataka. - Član 6. st. 1. (upravni aspekt) - izuzetne okolnosti koje su opravdale odustajanje od usmenog ročišta, vidjeti rekapitulaciju sudske prakse u paragrafu 49 i primjenu na okolnosti slučaja paragrafi 50 do 57. - Obratiti pažnju kako domaći sudovi tumače relevantne odredbe o zaštiti podataka, slijedeći uputstva Suda Evropske unije, paragrafi 85 do 87. - Vidjeti balansiranje između suprotstavljenih interesa članova 9. i 8. Konvencije, paragrafi 90 do 98. - Vidjeti evropske pravne dokumente o zaštiti podataka, paragrafi 39 do 41. <p>Nema povrede člana 6. stava 1. Konvencije. Nema povrede člana 9. Konvencije.</p>
<p>Član 6. stav 1.</p>	<p>Supregrav Albanija Shpk protiv Albanije, br. 20702/18</p> <p>9. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt/pristup sudu).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uskraćenje pristupa Ustavnom sudu zbog odbijanja tužbe podnosioca predstavke, jer je podnesena van četveromjesečnog roka koji se računao od dana usvajanja odluke Vrhovnog suda, umjesto od datuma kada je potpuno obrazložena odluka dostavljena. - Vidjeti također Čela protiv Albanije. <p>Povreda člana 6. st. 1.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Ghadamian protiv Švicarske, br. 21768/19</p> <p>9. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na privatni život - pozitivne obaveze.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje izdavanja boravišne dozvole starijem strancu koji je stanovnik Švicarske više od 50 godina, od kojih je period od 2002. godine nezakonit. Razlog odbijanja je neizvršena odluka o protjerivanju iz zemlje nakon što je osuđen za teška krivična djela. - Vidjeti procjenu postojanja "porodičnog života" između podnosioca predstavke i njegove punoljetne djece u odsustvu ostalih elemenata zavisnosti, paragraf 42. - Obratiti pažnju na vrlo specifične okolnosti predmeta: izuzetno dug pravni boravak podnosioca predstavke; odsustvo krivičnih djela od 2005. godine, nedovoljan trud domaćih vlasti zadnjih 20 godina da deportuju podnosioca predstavke; nesigurnost glede povezanosti podnosioca predstavke sa njegovom zemljom porijekla, paragrafi 46 do 62. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6.</p> <p>Član 11. u svjetlu člana 10.</p>	<p>Chkhartishvili protiv Gruzije, br. 31349/20</p> <p>11. maj 2023.</p>	<p>Zatvorska kazna izrečena aktivisti. Pravo na pravično suđenje (krivični aspekt) i sloboda okupljanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propust domaćih sudova da predstave dovoljno razloga za opravdanje srazmjernosti zatvorske kazne izrečene aktivisti nakon njegovog hapšenja na mirnim demonstracijama i njegovu osuđujuću presudu za administrativne prekršaje. Nemogućnost podnosioca predstavke da se sam, lično, brani i da konsultira advokata po vlastitom izboru.

	Odjel V	<p>- Primjer zatvorske kazne izrečene aktivisti u kontekstu mirne demonstracije.</p> <p>Povreda član 11. Konvencije u vezi sa članom 10. Član 6. nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana.</p>
Član 10.	<p>Sàrl Gator protiv Monaka, br. 18287/18</p> <p>11. maj 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Novi scenario. Klevetničke izjave u podnesku sudu. Sloboda izražavanja.</p> <p>- Odluka apelacionog suda da izbriše navodno klevetničke izjave u podnesku zastupnika podnosioca predstavke.</p> <p>- Novi činjenični scenario u vezi miješanja sa članom 10.</p> <p>- Brisanje izjava od strane apelacionog suda nije nesrazmjerno, uzevši u obzir široku slobodu procjene, sadržaj izjava koji je prevazilazio ono što je prihvatljivo, blagu izrečenu kaznu i odsustvo uticaja na sadržaj podnesaka.</p> <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 15. - 19. maj 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10.	Sanchez protiv Francuske , br. 45581/15 15. maj 2023. Veliko vijeće	<p>Novi scenario. Društvene mreže. Uklanjanje komentara za ličnog Facebook profila političara. Sloboda izražavanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izabrani političar finansijski kažnjen u krivičnom postupku zbog propusta da ukloni islamofobične komentare trećih stranaka, koji su također osuđeni, sa svog Facebook "zida" kojem javnost ima pristup i kojeg je koristio u toku izborne kampanje. - Novi scenario: dužnosti i odgovornosti političara koji koriste društvene mreže u političke i izborne svrhe u kombinaciji sa govorom mržnje. - Pripisivanje odgovornosti vlasniku profila za izjave trećih strana ne pokreće principijelno nikakve poteškoće, pod uslovom da postoje mjere zaštite u raspodjeli takve odgovornosti, koja se treba primjeniti u kontekstu podijeljene odgovornosti između svih učesnika, paragraf 183. - Obratiti pažnju na faktore koje treba uzeti u obzir da se utvrde mjere koje vlasnik profila treba odgovorno poduzeti kada uoči nezakonite izjave trećih stranaka na svom profilu: priroda i kontekst izjava o kojima se radi; implementacija minimalnog stepena moderiranja ili prethodnog filtriranja; broj posjetilaca profila; namjerna odluka da javnost ima pristup profilu; svijest o izjavama trećih stranaka; brzina reakcije; status vlasnika profila. - U datom predmetu, namjerna odluka podnosioca predstavke, iskusnog u komunikaciji sa javnošću i koji ima znanje o digitalnim platformama, da dozvoli javnosti pristup njegovom profilu i njegov propust da reagira, iako je bio obavješten o kažnjivim komentarima. - Posebne dužnosti i odgovornosti političara, paragraf 187. - Vidjeti međunarodne i evropske pravne dokumente u vezi govora mržnje i komunikacije na internetu, paragrafi 49 do 78. - Vidjeti komparativne pravne elemente u vezi odgovornosti pojedinačnih vlasnika profila na društvenim mrežama glede komentara koje objavljuju drugi, paragrafi 79 i 80. <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>
Član 8. Član 13.	Janssen de Jong Groep B.V. i Drugi protiv Nizozemske , br. 2800/16 Ships Waste Oil Collector B.V. protiv Nizozemske , br. 2799/16 Burando Holding B.V. i Port Invest B.V. protiv	<p>Novo pitanje. Prenos podataka iz krivičnih istraga drugim institucijama. Pravo na privatni život. Djelotvoran pravni lijek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prenos i upotreba podataka, zakonito dobijenih telefonskim prisluškivanjem u krivičnim istragama u postupcima vezanim za tržišna takmičenja. - Novo pitanje: prenos podataka iz krivičnih istraga institucijama za tržišno takmičenje bez znanja kompanija, podnositeljica predstavke. - Vidjeti analognu primjenu sudske prakse u vezi mjera tajnog praćenja, paragrafi 47 do 50. - Obratiti pažnju na mjere zaštite iz člana 8.: smatra se da je obiman <i>ex post facto</i> sudski nadzor dovoljan da predstavlja adekvatnu mjeru zaštite od zloupotrebe moći. Član 8. ne iziskuje <i>ex ante</i> odobrenje suda u ovom specifičnom kontekstu, paragrafi 66 do 71; vidjeti i uporediti sa UAB Kesko Senukai Litvanija protiv Litvanije.

	<p>Nizozemske, br. 3124/16 i 3205/16</p> <p>16. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Nema povrede člana 8. Konvencije. Nema povrede člana 13. Konvencije u vezi sa članom 8.</p> <p>Napomena: Presude nisu konačne, jer su predmeti upućeni Velikom vijeću na odlučivanje.</p>
--	--	---

Razvoj sudske prakse 22. - 26. maj 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 5. st. 4.	<p>Yilmaz Aydemir protiv Turske, br. 61808/19</p> <p>23. maj 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>(Ne)zakonitost pritvora nakon donošenja presude.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sudska revizija zakonitosti pritvora podnosioca predstavke koji mu je određen nakon donošenja osuđujuće presude. Ovaj postupak mu nije omogućio priliku da komentira mišljenje javnog tužioca. - Obratiti pažnju na navodno nepostojanje značajne štetnosti uz meritum, paragrafi 30 i 44. - Obratiti pažnju na izuzetnu primjenjivost člana 5. stav 4. na pritvor nakon osuđujuće presude podnosioca predstavke, paragrafi 39 do 41; vidjeti također i uporediti sa Stollenwerk protiv Njemačke. - O meritumu, povredi načela kontradiktornosti i načela jednakosti stranaka. <p>Povreda člana 5 st. 4. Konvencije.</p>
Član 13. a u vezi sa članom 6 st. 1.	<p>Panju protiv Belgije (br.2) broj 1., br. 49072/21</p> <p>23. maj 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Novi scenario. Naknada štete zbog prekomjerne dužine krivičnog postupka. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predmet se ticao građanskog postupka za naknadu štete, koji je podnosilac predstavke pokrenuo protiv države da bi tražio obeštećenje za pretjeranu dužinu krivičnog postupka koji se protiv njega vodio. Zahtjev je odbijen uz obrazloženje da je nematerijalna šteta nadoknađena izjavom da je krivično gonjenje nedopušteno. - Novi scenario: da li odbacivanje krivične prijave zbog pretjerane dužine krivičnog postupka može predstavljati efektivan pravni lijek uprkos nedostatku finansijske naknade. - Vidjeti priznanje domaćih sudova da je pravo podnosioca predstavke na pravedno suđenje bilo nepopravljivo povrijeđeno i da mu je pretjerana dužina postupka onemogućila da ostvari svoje pravo na odbranu, paragraf 68. <p>Nema povrede člana 13., u vezi sa članom 6. stava 1. Konvencije.</p>
Član 8.	<p>I.S. protiv Grčke, br. 19165/20</p> <p>23. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Kontakti između roditelja i djece. Pravo na porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propust domaćih vlasti da poduzmu sve neophodne mjere da ostvare pravo podnosioca predstavke da uspostavi kontakt i odnos sa svojim kćerkama. - Primjer primjene uspostavljenih načela, paragrafi 92 do 95. - Obratiti pažnju na uporno odbijanje djece da se sretnu sa podnosiocem predstavke, paragrafi 86 i 87: pravo djeteta da izrazi vlastita mišljenja ne bi trebalo tumačiti kao efektivno davanje bezuslovne moći veta djeci, bez razmatranje drugih faktora, paragraf 94. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 6. stav 1.</p> <p>Član 13.</p>	<p>Irodotou protiv Kipra, br. 16783/20</p> <p>23. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Prekomjerna dužina krivičnog postupka. Pravo na pravično suđenje (krivični aspekt) i Djelotvoran pravni lijek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prekomjerna dužina krivičnog postupka protiv podnosioca predstavke koji je obustavljen odlukom državnog pravobranioca (<i>nolle prosequi</i>). - Obratiti pažnju na navodno nepostojanje značajne štetnosti uz meritum, paragraf 43, i pogledati analizu Suda u ovom smislu u kontekstu dužine postupka, paragraf 62. <p>Povreda člana 6., st. 1. Konvencije. Povreda člana 13., u vezi sa članom 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 3.</p> <p>Član 14.</p>	<p>A.E. protiv Bugarske, br. 53891/20</p> <p>23. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Zaštita žrtava nasilja u porodici. Zabrana mučenja (materijalni i procesni aspekt) i zabrana diskriminacije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propust pružanja odgovarajuće zaštite, u pravu i praksi, djetetu žrtvi nasilja u porodici. Propust da se uspostavi efektivan domaći pravni okvir kako bi svi oblici nasilja u porodici bili kažnjeni i kako bi se uspostavile dovoljne mjere zaštite žrtava i propust da se adekvatno reagira na nasilje u porodici nad ženama. - Uporediti i kontrastirati sa Y i Drugi protiv Bugarske po tužbi na osnovu člana 14. paragrafi 118 do 122. - Vidjeti evropske i međunarodne pravne dokumente o rodno-zasnovanom nasilju nad ženama paragrafi 46 do 62. <p>Povreda člana 3. Konvencije. Povreda člana 14., u vezi sa članom 3. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Buhuceanu i Drugi protiv Rumunije, brojevi 20081/19 i 20 drugi</p> <p>23. maj 2023.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo na privatni i porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odsustvo ikakvog pravnog priznavanja i zaštite istospolnog para. - Prvi predmet protiv Rumunije po ovom pitanju i prva primjena principa iz predmeta Fedotova i Drugi protiv Rusije [Veliko vijeće]. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 29. maj – 2. juni 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6. stav 1.</p> <p>Član 1. Protokola br.1</p>	<p>FU QUAN, s.r.o. protiv Republike Češke, br. 24827/14</p> <p>1. juni 2023.</p> <p>Veliko Vijeće</p>	<p>Staranje o oduzetoj imovini. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt/pristup sudu). Podsjetnik o tome kada se smatra da su domaći pravni lijekovi iscrpljeni.</p> <p>- Propust domaćih sudova da preispitaju meritum tužbe, podvođeci činjenice pod relevantnu zakonsku odredbu prema principu <i>jura novit curia</i>, argumenti tužitelja nedostaju u tom smislu.</p> <p>- Član 1. Protokola br.1: propust kompanije podnositeljice predstavke da podigne tužbu pred domaćim sudovima o propustu organa vlasti da se dobro staraju o njoj oduzetoj imovini i neopravdanom odugovlačenju ukidanja odluke o oduzimanju.</p> <p>- Obratiti pažnju na podsjetnik da stranke ne mogu pred Sudom valjano iznijeti argumente koje nikada prije nisu iznijele pred domaćim sudovima, paragraf 123; da čak i u građanskom postupku gdje domaći sudovi mogu, ili su čak obavezni, da preispitaju predmet na vlastitu inicijativu, podnosioci predstavke nisu oslobođeni od podnošenja tužbe pred sudovima koju možda kasnije namjeravaju podnijeti Sudu, paragraf 171; i da se podnosioci predstavke moraju žaliti (izričito ili suštinski) na povredu i to na način koji ne ostavlja sumnju da je ista tužba naknadno podnesena Sudu bila i podnesena na domaćem nivou, paragraf 172.</p> <p>Član 6. st. 1. Konvencije nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana. Član 1. Protokola br. 1 nedopuštena predstavka - djelomična neiscrpljenost domaćih pravnih lijekova; djelomično inkompatibilna stvarna nadležnost.</p>
<p>Član 34.</p> <p>Član 35. st. 1.</p>	<p>Grosam protiv Češke Republike, br. 19750/13</p> <p>1. juni 2023.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Šestomjesečno pravilo za obraćanje Sudu. Granice ispitivanja predstavke.</p> <p>- Prekvalifikacija podnosiocjeve tužbe od strane Vijeća tako što je proširilo opseg predmeta više od prvobitnog koji je naveden u obrascu predstavke i kasnije dodatj tužbi od strane podnosioca, nakon prvobitne komunikacije o predmetu sa tuženom vladom, ne u šestomjesečnom roku.</p> <p>- Podsjetnik da Sud može zasnovati svoju odluku samo na činjenicama na "koje se žalilo," koje treba posmatrati u svjetlu pravnih argumenata koji ih potkrjepljuju (vidjeti također Radomilja i Drugi protiv Hrvatske [VV]) i da se podnosioci predstavke moraju žaliti da je određeno djelo ili propust obuhvatalo povredu prava iz Konvencije ili njenih Protokola, na način da Sud ne mora nagađati je li određena tužba podnesena ili ne: Sud nema ovlasti da zamjeni podnosioca predstavke i formulira nove tužbe samo na osnovu argumenata i činjenica, paragrafi 88 do 91.</p> <p>- Obratiti pažnju na razliku između tužbi (odnosno, argumenata koji ukazuju na uzrok ili činjenicu koja čini navodne povrede Konvencije) i sekundarnih argumenata, paragrafi 94 i 95.</p> <p>- Vidjeti koliko se sudska praksa Međunarodnog suda pravde oslanja na značaj podnesaka i izjava podnosilaca predstavke u definiranju tužbe i na sposobnost suda da protumači podneske stranaka, paragrafi 47 do 49, 91 i 94.</p> <p>Član 6. stav 1. Konvencije (sud uspostavljen na osnovu zakona) nedopuštena predstavka - nepoštivanje šestomjesečnog ograničenja. Član 6. st. 1. Konvencije (pravičnost disciplinskog postupka) nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana. Član 2. Protokola br. 7 nedopuštena predstavka - nespojiva u pogledu stvarne nadležnosti.</p>

<p>Član 6. st. 1.</p>	<p>Aykhan Akhundov protiv Azerbejdžana, br. 43467/06</p> <p>1. juni 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Obrazloženje odluke suda o poništenju ugovora. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka domaćih sudova kojom je poništen ugovor za prenos imovine između podnosioca predstavke i privatne stranke, što je rezultiralo u poništenju prava podnosioca predstavke nad imovinom. - Vidjeti procjenu proizvoljne prirode razloga koje su domaći sudovi dali i njihov neuspjeh da daju adekvatnu, potkrijepljenu osnovu za svoje odluke. - Obratiti pažnju na paragraf 122 i ukazivanje na član 46. Konvencije: u slučaju da podnosilac predstavke zatraži ponovno pokretanje sudskog postupka u predmetu, nadležni domaći sudovi će imati zadatak da ocjene okolnosti i izaberu odgovarajuća sredstva kojim će se osigurati maksimalna moguća odšteta. <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Erik Adamčo protiv Slovačke, br. 19990/20</p> <p>1. juni 2023.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Osudjujuća presuda zasnovana na inkriminirajućim dokazima saučesnika. Pravo na pravično suđenje (krivični aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osudjujuća presuda podnosioca predstavke zasnovana u značajnoj mjeri na inkriminirajućim dokazima koje su saučesnici dali u saradnji sa tužilaštvom u zamjenu za imunitet ili druge povlastice. - Obratiti pažnju na činjenicu da domaći sudovi nisu obratili posebnu pažnju na obim i prirodu povlastica koje su saučesnici dobili i na činjenicu da je oslanjanje domaćih sudova na sporne dokaze bilo utemeljeno na nedovoljnom obrazloženju, te da ga nisu pratile odgovarajuće mjere zaštite. - Za druge predmete u kojima se oslanjalo na dokaze koje su dali saučesnici u zamjenu za povlastice, vidjeti Adamčo protiv Slovačke i Xenofontos i Drugi protiv Kipra. <p>Povreda člana 6. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Mesić protiv Hrvatske (br.2) br. 45066/17</p> <p>30. maj 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Kleveta. Pravo na privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbacivanje građanske tužbe zbog klevete koju je podnio bivši predsjednik Hrvatske povodom članka objavljenog na informativnom internet portalu, u kojem se navodi da je bio upleten u kriminalne aktivnosti tokom svog predsjedničkog mandata. - Domaći sudovi postigli su pravednu ravnotežu između interesa suprotstavljenih članova 8. i 10. u vezi kriterija iz sudske prakse Suda. - Obratiti pažnju na "nadzornu" ulogu medija koja posebno dobija na važnosti kada je istražiteljsko novinarstvo garancija da vlasti mogu biti pozvane na odgovornost za svoje postupke, paragraf 74. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 14. u vezi sa članom 8.</p>	<p>Nepomnyashchiv i Drugi protiv Rusije, brojevi 39954/09 i 3465/17</p> <p>30. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Homofobne izjave državnih zvaničnika. Zabrana diskriminacije u vezi prava na privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje domaćih vlasti da ispoštuju obavezu da adekvatno odgovore na homofobne izjave državnih zvaničnika protiv članova LGBTI zajednice. - Obratiti pažnju na procjenu statusa žrtve u ovom predmetu homoseksualnih osoba koje su se žalile na homofobne komentare javnog zvaničnika koji nisu bili usmjereni direktno na njih, paragrafi 57 do 62 (uporediti sa Aksu protiv Turske [VV], paragrafi 58 do 61; Beizaras i Levickas protiv Litvanije paragrafi 78 do 81, Budanova i Chaprazov protiv Bugarske, paragrafi 63 i 68; Behar i Gutman protiv Bugarske, paragrafi 67 i 73). - Vidjeti rezime principa glede uslova za primjenu pravnih lijekova u građanskom/krivičnom pravu, paragrafi 76 do 78. - Obratiti pažnju na postojeći domaći pravni okvir koji je u teoriji u stanju ponuditi zaštitu od stigmatizirajućih izjava, ali relevantne zakonske odredbe nisu primijenjene u predmetu podnosioca predstavke i propust domaćih sudova da uspostave pravednu ravnotežu između prava suprotstavljenih članova 8. i 10. u krivičnom postupku, i čak da se upuste u pokušaj uspostavljanja ravnoteže u građanskom postupku. - Vidjeti evropske i međunarodne pravne dokumente u vezi situacije u Rusiji i prava LGBTI osoba, paragrafi 45 do 49. <p>Povreda člana 14. u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Azzaqui protiv Nizozemske, br. 8757/20</p> <p>30. maj 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Oduzimanje boravišne dozvole migrantu. Pravo na privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oduzimanje boravišne dozvole migrantu koji ima duševnu bolest i već dugo vremena boravi u Nizozemskoj, te nametanje desetogodišnje zabrane ulaska zbog nasilnih krivičnih djela, uprkos napretku koji je pokazao nakon godina liječenja u klinici zatvorenog tipa. - Primjena načela utvrđenih u predmetu Savran protiv Danske[VV]. - Obratiti pažnju na nedostatak uzimanja u obzir smanjene krivice podnosioca predstavke i propust vlasti da pravilno uzmu u obzir i uspostave ravnotežu među navedenim interesima i relevantnim faktorima. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3.</p>	<p>Rus protiv Rumunije (odluka), br. 2621/21</p> <p>9. maj 2023. (pisani otpisak 1. juni 2023.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Covid-19. Služenje kazne zatvora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnosilac predstavke je zaražen Covidom-19 prilikom služenja kazne u zatvoru, navodno zbog uslova njegovog pritvora i posebno prenapučenosti. - Podnosilac predstavke nije primijenio nikakav domaći pravni lijek i nije bilo prepreka i drugih razloga koji su ga oslobodili od obaveze da iskoristi dostupne pravne lijekove iz građanskog prava, paragrafi 17 i 18. <p>Član 3. nedopuštena predstavka - nisu iscrpljeni domaći pravni lijekovi.</p>
<p>Član 14. u vezi sa članom 8.</p>	<p>Maymulakhin i Markiv protiv Ukrajine, br. 75135/14</p> <p>1. juni 2023.</p>	<p>Zabranu diskriminacije. Pravo na privatni i porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odsustvo ikakvog pravnog priznavanja i zaštite istopolnog para. - Primjena principa utvrđenih u predmetu Vallianatos i Drugi protiv Grčke [VV] u svjetlu nedavnog predmeta Fedotova i Drugi protiv Rusije [VV]: neopravdana razlika u tretmanu istopolnih parova naspram parova različitog pola na osnovu seksualne orijentacije.

	Odjel V	<p>- Obratiti pažnju na razlike u procjeni kada se sporno pitanje razmatra prema članu 8. (kao u predmetu <i>Fedotova i drugi</i>) ili prema članu 14. u vezi sa članom 8. posebno glede slobodne procjene, vidjeti paragraf 62 i uporediti sa "značajno umanjenom" slobodom procjene u <i>Fedotova i drugi</i>, paragraf 187.</p> <p>- Vidjeti evropske i međunarodne pravne dokumente o diskriminaciji na osnovu seksualne orijentacije, u ovom kontekstu, u vezi Ukrajine, paragrafi 32 do 36.</p> <p>Povreda člana 14. u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
--	---------	---

Razvoj sudske prakse 5. - 9. juni 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 35. st. 3 (a)	<p>Ferrara i Drugi protiv Italije (odluka), br. 2394/22 i 18 drugih</p> <p>16. maj 2023. (pisani otpravak 8. juni 2023.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Zloupotreba prava na podnošenje predstavke od strane advokata.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Advokati su izjavili da su predujmili troškove pravnog postupka u ime klijenata koje su zastupali u postupcima vezanim za neizvršenje odluka. Neopravdano razdvajanje izvršnih postupaka, umnožavanje troškova dosuđenih advokatima i odugovlačenje postupka. - Obratiti pažnju na ocjenu postupanja podnosioca predstavke, kako na domaćem planu tako i u postupku pred ESLJP kako bi se kvalifikovala zloupotreba prava na podnošenje tužbe. - Podsjetimo da advokati moraju pokazati visok nivo profesionalizma i kooperativnosti sa ESLJP uzdržavajući se od podnošenja neosnovanih predstavki i, nakon što je postupak pred ESLJP pokrenut, pridržavati se svih relevantnih pravila postupka i profesionalne etike, paragraf 66. <p>Nedopuštena predstavka - zloupotreba prava na podnošenje tužbe.</p>
<p>Član 3.</p> <p>Član 8.</p>	<p>A.M. i Drugi protiv Poljske (odluka), br. 4188/21 i 7 drugih</p> <p>16. maj 2023. (pisani otpravak 8. juni 2023.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Procjena statusa žrtve.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnosioci predstavke su se žalili na presudu Ustavnog suda kojom je uklonjena jedna od odredbi kojom se legalizuje abortus i na taj način praktično je zabranjen legalan pobačaj u slučaju malformacije ploda. - Obratiti pažnju na procjenu statusa "potencijalne žrtve" podnosioca predstavke, paragrafi 80 do 86: neodređene pritužbe bez uvjerljivih dokaza da su podnosioci predstavke u stvarnom riziku da budu direktno pogođeni izmjenama o kojima je riječ. - Vidi brojne intervencije trećih strana, uključujući Komesara Vijeća Evrope za ljudska prava, paragrafi 56 do 70. <p>Predstavka nedopuštena - podnosioci predstavke nemaju status žrtve.</p>
Član 10.	<p>Sarisu Pehlivan protiv Turske, br. 63029/19</p> <p>6. juni 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sloboda izražavanja. Disciplinski postupak protiv sudija.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Disciplinska sankcija koju je sudiji (generalnom sekretaru sindikata sudija) izreklo Visoko sudsko i tužilačko vijeće nakon njenog intervjua objavljenog u jednom dnevnom listu u kome je iznijela svoj stav u vezi sa referendumom o ustavnoj reformi pravosuđa. - Obratiti pažnju na odbacivanje navoda o tome da podnosilac predstavke nije pretrpio značajniju štetu, paragraf 21. - Vidi pravo i dužnost podnosioca predstavke da izrazi svoje mišljenje o zakonodavnoj reformi koja se tiče pravosuđa i njegove nezavisnosti, paragraf 42. - Vidi pozivanje na mišljenja Venecijanske komisije o ustavnoj reformi u Turskoj i Konsultativnog vijeća evropskih sudija o slobodi izražavanja sudija, paragrafi 16, 17, 40, 41 i 45. <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>

<p>Član 11.</p>	<p>Kazan protiv Turske, br. 58262/10</p> <p>6. juni 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sloboda okupljanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka kojom se podnosiocu predstavke nalaže da, zajedno sa još 45 lica, plati odštetu za naknadu medicinskih troškova policijskih službenika povrijeđenim tokom demonstracija, uprkos tome što je u krivičnom postupku oslobođen optužbi. - Obratiti pažnju na ocjenu ograničavanja prava na okupljanje podnosioca predstavke, paragraf 5; vidi i uporediti sa predmetom Navalnyy protiv Rusije [Veliko vijeće], paragrafi 110 i 111. - Vidjeti nepostojanje predvidljive pravne osnove u domaćem zakonodavstvu. <p>Povreda člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 5. stav 4.</p>	<p>Demirtaş i Yüksekdağ Senoğlu protiv Turske, br. 10207/21 i 10209/21</p> <p>6. juni 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Osporavanje zakonitosti pritvora. Povjerljivost odnosa advokata i klijenta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedjelotvorna pravna pomoć u osporavanju istražnog zatvora podnosioca predstavke, pri čemu su zatvorske vlasti prisluškivale sastanke podnosioca predstavke sa njihovim advokatima i oduzele im dokumente koje su sa njima razmijenili. - Nepostojanje adekvatnih i dovoljnih mjera zaštite od kršenja prava. - Nepostojanje izuzetnih okolnosti u kojima bi se odstupilo od suštinskog načela povjerljivosti odnosa advokata i klijenta. - Vidi upućivanje na izvore međunarodnog prava, paragrafi 62 do 64 i 104. <p>Povreda člana 5. st. 4. Konvencije.</p>
<p>Član 6. stav 1</p> <p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Aydin i Drugi protiv Turske (odluka), br. 23721/11</p> <p>16. maj 2023. (pisani otpravak 8. juni 2023.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zaštita prava intelektualne svojine. Pravo na pravnu sigurnost (građanski aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predmet se odnosi na tužbe podnosioca predstavke za povredu autorskih prava u vezi sa dvije pjesme. Podnosioci predstavke su se uglavnom žalili da su domaći sudovi zanemarili prethodnu pravosnažnu presudu koja se odnosi na jednu od pjesama, kršeći njihovo pravo na pravično suđenje prema članu 6. Konvencije i njihovo pravo na mirno uživanje imovine prema članu 1. Protokola br. 1. - Obratiti pažnju na zanimljiv činjenični scenario u vezi sa pravima intelektualne svojine. - Primjer u kome razlikom u tumačenjima od strane domaćih sudova u datim okolnostima nije prekršeno načelo pravne sigurnosti, paragraf 59. <p>Tužbe nedopuštene kao očigledno neosnovane.</p>
<p>Član 2.</p>	<p>Navalnyy protiv Rusije (br. 3), br. 36418/20</p> <p>6. juni 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Neadekvatan predistražni postupak i propusti u krivičnog postupku. Pravo na život (procesni aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje domaćih organa da u krivičnom postupku istraže kredibilne tvrdnje o trovanju podnosioca predstavke nervnim agensom zabranjenim Konvencijom o hemijskom oružju. - Obratiti pažnju na neadekvatan predistražni postupak koji nije bio javan i nije uvaženo pravo žrtve da učestvuje u postupku, kao i propust da se istraži mogući politički motiv za pokušaj ubistva, umiješanost ili dosluh državnih agenata i prijavljene upotrebe zabranjene supstance.

		<p>- Obratiti pažnju na pozivanje na član 46: potrebne pojedinačne mjere moraju uključivati brzu istragu u krivičnom postupku, koja mora biti efikasna i uzeti u obzir nalaze Suda iz ove presude, paragraf 167.</p> <p>Povreda člana 2. Konvencije.</p>
<p>Član 2.</p>	<p>Pitsiladi i Vasilellis protiv Grčke, br. 5049/14 i 5122/14</p> <p>6. juni 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Zakonska regulativa privatno prikupljenih donacija za liječenje. Pravo na život (procesni aspekt).</p> <p>- Zakonska nemogućnost roditelja podnosioca predstavke da pristupe bankovnom računu koji je otvoren na njihovo ime i na koji su uplaćivana dobrotvorna sredstva za finansiranje liječenja djeteta oboljelog od raka u inostranstvu. Država je reagovala donošenjem novog propisa, a dijete je umrlo nekoliko dana nakon ove zakonske izmjene. Podnosioci predstavke se žale na osnovu člana 2. da je neadekvatan regulatorni okvir doveo do smrti njihovog djeteta.</p> <p>- Novina u pogledu predmeta spora: Državna regulacija privatno prikupljenih donacija za pojedinca, u ovom slučaju, za liječenje; te obratiti pažnju na primjenjivost člana 2 u ovom kontekstu.</p> <p>Nema povrede člana 2. Konvencije.</p>
<p>Član 3. Protokola br. 1</p> <p>Član 14.</p>	<p>Field i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva (odluka), br. 34442/18 i 4 drugih</p> <p>12. i 16. maj 2023. (pisani otpravak 8. juni 2023.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zabrana diskriminacije. Pravo nasljeđivanja porodične titule.</p> <p>- Podnosioci predstavke su najstarija ženska djeca iz nasljednog reda koja su, zbog svog pola, onemogućena da naslijede porodičnu titulu (nasljeđuje se po muškoj liniji). One su podnijele predstavku žaleći se na postojeći način izbora devedeset (od otprilike 800) nasljednika titule koji mogu sjediti u Domu lordova.</p> <p>- Dom lordova je jedno od zakonodavnih tijela Ujedinjenog Kraljevstva, ali dopunski izbori održani nakon smrti, ostavke ili izbacivanja iz Doma lordova nosioca titule ne spadaju u djelokrug člana 3. Protokola br. 1.</p> <p>Nedopuštena predstavka - nespojiva sa Konvencijom u smislu stvarne nadležnosti.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>P.N. protiv Češke Republike, br. 44684/14</p> <p>8. juni 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Kontekst međunarodne otmice djece. Pravo na porodični život.</p> <p>- Otac podnosilac predstavke žalio se na odluke domaćih sudova kojima se daje saglasnost da djeca ostanu u Sjedinjenim Američkim Državama sa svojom majkom.</p> <p>- Obratiti pažnju na posljedice koje proizilaze iz činjenice da podnosilac predstavke nije pravilno iskoristio Hašku konvenciju, paragrafi 70 do 72.</p> <p>- Treba imati na umu da je u ovim okolnostima bilo prihvatljivo da djeca ne budu saslušana, paragraf 74.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 10</p>	<p>Fragoso Dacosta protiv Španije, br. 27926/21</p> <p>8. juni 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <p>- Nesrazmjerna krivična sankcija izrečena sindikalnom predstavniku zbog verbalnog vrijeđanja državne zastave Španije tokom protesta u vojnoj bazi zbog neisplaćenih plata.</p> <p>- Treba imati na umu činjenicu da se nije radilo o govoru mržnje ili podsticanju na nasilje te da nije bilo remećenja javnog reda i mira.</p>

		<p>- Obratiti pažnju na poseban značaj visoke novčane kazne izrečene podnosiocu predstavke i činjenicu da bi se lišenje slobode moglo izreći kao alternativna sankcija; uporedi sa predmetima Murat Vural protiv Turske i Sinkova protiv Ukrajine.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>A i B protiv Francuske, br. 12482/21</p> <p>8. juni 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Priznavanje očitstva. Pravo na privatni život.</p> <p>- Poništenje, na zahtjev davaoca izjave o priznavanju očitstva, priznanja očitstva djeteta rođenog uz pomoć doniranih spolnih stanica.</p> <p>- Obratiti pažnju na to da majka nema status žrtve, paragrafi 27 do 30.</p> <p>- Vidi šire polje slobodne procjene, paragraf 47; najbolji interesi djeteta, paragrafi 52 do 57; i posebne okolnosti slučaja, paragraf 49.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 12. -16. juni 2023. god.

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6. stav 1	Rocella protiv Italije , br. 44764/16 15. juni 2023. Odjel I	Saslušanje svjedoka. Parnični/adversarni postupak. - Iako je podnosilac predstavke gonjen zbog prekršajnog djela uvrede, žalbeni sud se bavio samo žalbom parničnih stranaka i protiv podnosioca predstavke je donijeta presuda kojom mu se nalaže naknada štete. U žalbenom postupku nisu saslušani svjedoci, uprkos oslobađajućoj presudi za podnosioca predstavke u prvom stepenu. - Razlika između građanskog i krivičnog postupka u vezi sa saslušanjem svjedoka: treba imati na umu da se ne primjenjuju ista načela, paragrafi 48 do 50. - Pravičnost postupka ocijenjena u cjelini; svi svjedoci su saslušani u prvom stepenu, paragrafi 51 i 52. Nema povrede člana 6. stava 1. Konvencije.
Član 6. stav 1. Član 1. Protokola br. 1	UAB Ambercore DC i UAB Arcus Novus protiv Litvanije , br. 56774/18 13. juni 2023. Odjel II	Odbijanje dozvole za izgradnju iz razloga nacionalne sigurnosti. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt). Procjena legitimnog očekivanja u odnosu na pravo na imovinu. - Upravni postupak u vezi sa odbijanjem da se firmama podnosiocima predstavke izda dozvola za izgradnju data centra, iz razloga nacionalne sigurnosti. - Odbijanje samo djelimično zasnovano na neotkrivenim povjerljivim informacijama bez očigledno odlučujuće vrijednosti, paragrafi 110 do 113. - Skorašnji primjer procjene postojanja legitimnog očekivanja prema članu 1. Protokola br. 1., v. paragrafe 130 i 131. Nema povrede člana 6. stava 1. Konvencije. Član 1 Protokola br. 1 nedopuštena predstavka - nespojiva u pogledu stvarne nadležnosti.
Član 1. Protokola br. 1 Član 13.	Deguara Caruana Gatto and Gera protiv Malte (odluka), br. 20064/21 22. maj 2023. (pisani otpravak 15. juni 2023.) Odjel II	Iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova. Procjena statusa žrtve. - Navodno nesrazmjerno opterećenje podnosioca prijave, vlasnika imovine, zbog neadekvatne zakupnine propisane zakonom. - Obratiti pažnju na ocjenu iscrpljenosti domaćih pravnih lijekova u odnosu na drugog podnosioca predstavke (supruga prvog podnosioca predstavke), paragraf 23; uporedi sa Kohen i Drugi protiv Turske , paragraf 48; Pinkas i Drugi protiv. Bosne i Hercegovine , paragraf 29; i Jírová i Drugi protiv Češke Republike , paragraf 87. Član 1 Protokola br. 1 nedopuštena predstavka - gubitak statusa žrtve. Član 13 nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana.
Član 5. st. 1. i 4.	Khokhlov protiv Kipra , br. 53114/20 13. juna 2023.	Pritvor. Ekstradicija. COVID-19. – Dužina i zakonitost pritvora podnosioca predstavke u svrhu njegovog izručenja u kontekstu pandemije Covid-19. - Obratiti pažnju na faktor pandemije Covid-19 i restriktivne mjere koje utiču na organizaciju ročišta na sudu i obustavu letova, paragrafi 79 i 101.

	Odjel III	<p>- Vidjeti pozivanje na Evropsku konvenciju o ekstradiciji, paragraf 70.</p> <p>Povreda člana 5. st. 4. Konvencije. Povreda člana 5. st. 1. Konvencije.</p>
Član 6. stav 1	<p>Sperisen protiv Švajcarske, br. 22060/20</p> <p>13. juni 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pristrasnost sudije (krivični aspekt). – Pristrasnost predsjedavajuće apelacionog vijeća koje je podnosioca predstavke osudilo na osnovu iste argumentacije koje je ona kao sudija za prethodni postupak iznijela o krivici podnosioca predstavke.</p> <p>- Nedavni primjer kako izračunati rok od šest mjeseci i dan od kada teče u kontekstu zahtjeva za izuzeće, paragrafi 47 do 50.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
Član 3	<p>Badalyan protiv Jermenije, br. 28215/11</p> <p>13. juni 2023.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zabrana zlostavljanja (procesni aspekt). Pritvor. - Neefikasna istraga u vezi sa navodima podnosioca predstavke o zlostavljanju tokom pritvora.</p> <p>- Obratite pažnju na zanimljiv činjenični scenario: prema navodima podnosioca predstavke, on je bio maltretiran kao pritvorenik, osumnjičen u predmetu koji se odnosio na teroristički akt u jermenskom parlamentu.</p> <p>- Propust da se osigura efektivno učešće podnosioca predstavke u postupku i neopravdano obustavljanje istrage u cijelosti rezultiralo je periodom neaktivnosti u trajanju od četiri godine i tri mjeseca.</p> <p>Povreda člana 3. Konvencije (procesni aspekt).</p>
Član 6. stav 1.	<p>Dalvy protiv 47 država članica (odluka), br. 61548/21</p> <p>23. maj 2023. (pisani otpisak 15. juni 2023.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Navodna pristrasnost tribunala. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt). – Navodi o pristrasnosti Administrativnog tribunala Vijeća Evrope zbog toga što je član Tribunala koji je predsjedavao predmetom podnosioca predstavke bivši sudija Evropskog suda za ljudska prava u kome je podnosilac predstavke ranije radio.</p> <p>- Obratiti pažnju na predmet Gasparini protiv Italije i Belgije (odluka): da bi postojala bilo kakva individualna odgovornost države, podnosilac predstavke mora biti u stanju da dokaže da je postojao „očigledan propust“ u spornom postupku pred Upravnim tribunalom.</p> <p>Nedopuštena predstavka - nespojiva sa Konvencijom u smislu stvarne nadležnosti.</p>
Član 2. Protokol 4.	<p>Fanouni protiv Francuske, br. 31185/18</p> <p>15. juni 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda kretanja. Kućni pritvor. – Nakon terorističkih napada u Francuskoj 2015. godine i proglašenja vanrednog stanja, podnosilac predstavke je bio u kućnom pritvoru koji je trajao duže od tri mjeseca.</p> <p>- Primjena načela utvrđenih u predmetu Pagerie protiv Francuske.</p> <p>Nema povrede člana 2. Protokola 4. Konvencije.</p>

<p>Član 5. st. 1. i 3. Član 10.</p>	<p>Gaponenko protiv Letonije (odluka) br. 30237/18</p> <p>23. maj 2023. (pisani otpravak 15. juni 2023.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pritvaranje političkog aktiviste koji se zalaže za prava manjine koja govori ruski jezik u Letoniji u vezi sa njegovim krivičnim gonjenjem zbog izazivanje nacionalne i etničke mržnje i postupaka usmjerenih protiv nacionalne nezavisnosti i suvereniteta. - Obratite pažnju na specifičan kontekst i njegov uticaj na ocjenu proporcionalnosti mjere pritvora izrečene podnosiocu predstavke, a koja bi se trebala primjenjivati samo kao izuzetna krajnja mjera, paragrafi 42 i 43. <p>Nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana.</p>
<p>Član 2. Član 14.</p>	<p>Gaidukevich protiv Gruzije, br. 38650/18</p> <p>15. juni 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Nasilje u porodici sa smrtnom posljedicom. Efikasnost istrage. Pravo na život (materijalni i procesni aspekt). Zabrana diskriminacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nepreduzimanje adekvatnih preventivnih radnji kako bi se kćerka podnositeljice predstavke zaštitila od nasilja u porodici, što je kulminiralo njenom smrću, i propust da se efikasno istraži postupanje organa za provođenje zakona. - Obratiti pažnju na različite istražne dužnosti (građanske/krivične) kada je u pitanju postupak protiv navodnog počinioca ili navodi da je ubistvo s predumišljajem koje je počinio strani državljanin posljedica nehata /propusta državnih organa, paragraf 61. - Obratiti pažnju na činjenice u vezi sa sistemskim neuspjehom u rješavanju problema rodno zasnovanog nasilja, paragraf 62, i propusta da se pozabavi mogućnošću rodno motivisanog ubistva uprkos višestrukim prethodnim slučajevima nasilja u porodici i povreda prije smrti, paragraf 66. <p>Povreda člana 2. (materijalni i procesni aspekti) u vezi sa članom 14 Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 19. - 23. juni 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1. Protokola br. 7	Poklikayew v. Poland , br. 1103/16 22. juni 2023. Odjel I	Pristup podacima koji su bili osnov za protjerivanje osobe iz razloga nacionalne bezbjednosti. Nedovoljne mjere zaštite. - Protjerivanje iz razloga nacionalne bezbjednosti na osnovu povjerljivih podataka koji podnosiocu predstavke nisu saopšteni. - Rekapitulacija opštih principa utvrđenih u predmetu Muhammad i Muhammad protiv Rumunije [Veliko vijeće], paragrafi 60 do 65. - Primjena u ovom slučaju: ograničavanje procesnih prava podnosioca predstavke bez dovoljnih mjera zaštite koje bi predstavljale protivtežu, paragrafi 66 do 83. Povreda člana 1. Protokola 7. Konvencije.
Član 8.	R.K. protiv Mađarske , br. 54006/20 22. juni 2023. Odjel I	Transrodne osobe. Pravo na privatni život. - Transrodna osoba koja nije u mogućnosti da u izvodu iz matične knjige rođenih izvrši promjenu oznake pol/rod kako bi odgovarala njenom rodnom identitetu zbog nepostojanja regulatornog okvira. - Propust domaćih vlasti da obezbijede brze, transparentne i dostupne procedure za zakonsko prepoznavanje roda, paragrafi 57 do 77. Povreda člana 8. Konvencije.
Član 8.	Giuliano Germano protiv Italije , br. 10794/12 22. juni 2023. Odjel I	Nasilje u porodici. Pravo na privatni život. - Policijsko upozorenje podnosiocu predstavke izrečeno u postupku za sprečavanje uhođenja. - Obratiti pažnju na kontekst nasilja u porodici sagledan iz perspektive navodnog počinioca. - Novo sredstvo koje država koristi u kontekstu nasilja u porodici, vidi primjenjivost člana 8. u paragrafima 77 do 81. - Adekvatnost procesne zaštite iz člana 8. 1) da li je učešće podnosioca predstavke u procesu donošenja odluke (izricanje upozorenja) bilo dovoljno da omogući potrebnu zaštitu njegovih interesa (pravo podnosioca predstavke da bude saslušan), paragrafi 125 do 131; 2) da li su domaći organi podastri relevantne i dovoljne razloge za izricanje mjere, paragrafi 132 do 137; 3) da li je mjera temeljito razmotrena od strane suda, paragrafi 138 do 143. - Vidi upućivanje na izvore međunarodnog prava, paragrafi 45 do 56. Povreda člana 8. Konvencije.
Član 6. stav 1	Oktay Alkan protiv Turske , br. 24492/21	Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt) - Nemogućnost kandidata za nosioca pravosudne funkcije (status državnog službenika) da traži sudsko preispitivanje odluke Sudskog i tužilačkog vijeća kojom se odbija potvrda njegovog imenovanja na sudijsku funkciju nakon uspješno završene edukacije.

	<p>20. juni 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>- "Pravo" kandidata koji pohađaju edukaciju prema domaćem zakonodavstvu i praksa kojom se sprečava proizvoljno imenovanje ili odbijanje, paragrafi 41 i 42.</p> <p>- Specifičan scenario: primjer vrste predmeta koji su u porastu (vidjeti sudsku praksu u vezi sa sudijama pomenutu u paragrafu 47. i obrazloženje Suda u paragrafima 49 i 50 u vezi sa ovim slučajem). Vidi Gloveli protiv Gruzije.</p> <p>- Pristup primjenljivosti člana 6: eliminacija podnosioca predstavke, koji je ispunio zakonske predušlove, iz završne faze procesa imenovanja, bez sudskog preispitivanja, i ne u interesu pravne države, paragraf 58.</p> <p>Povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 11.</p>	<p>Kaymak i Ostali protiv Turske, br. 62239/12</p> <p>20. juni 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sloboda okupljanja i udruživanja. Disciplinska odgovornost državnih službenika.</p> <p>- Disciplinske sankcije, u vidu opomene, izrečene državnim službenicima zbog postavljanja štanda na univerzitetu radi promovisanja sindikata i distribucije letaka.</p> <p>- Iscrpljivanje domaćih pravnih sredstava gdje su se samo neki od podnosilaca predstavke obratili domaćim sudovima, paragraf 27.</p> <p>- Potrebno je obratiti pažnju na prirodu "opomene" kao disciplinske sankcije u okolnostima ovog slučaja i njen odvrćajući efekat, paragraf 55 i 56.</p> <p>- Nemogućnost sudskog preispitivanja mjere: nepostojanje balansa između različitih interesa, paragrafi 58 i 59.</p> <p>Povreda člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 5.</p> <p>Član 10.</p>	<p>Karaca protiv Turske, br. 25285/15</p> <p>20. juni 2023.</p> <p>Odjel II</p>	<p>(Ne)zakonitost pritvora.</p> <p>- Hapšenje i pritvaranje podnosioca predstavke u vezi sa emitovanjem televizijske serije na kanalu medijske grupe Samanyolu, koja pripada fetulahističkoj grupi, a sa ciljem klevetanja pripadnika druge islamističke grupe, Tahşiyeciler, prikazujući ih kao teroriste.</p> <p>- Osnovi sumnje da je učestvovao u koordiniranoj akciji usmjerenoj protiv pripadnika vjerske grupe i namjeravao da ih na osnovu kleveta i zloupotreba liši slobode, paragrafi 96 do 103.</p> <p>- Rastući pritisak društva da se provede krivična istraga zbog iznošenja klevetničkih i optužujućih navoda; odsustvo dobre vjere, paragraf 158.</p> <p>- Obratiti pažnju na ocjenu zakonitosti pritvora u odnosu na proporcionalnost ograničavanja slobode izražavanja, paragrafi 154 do 160; vidi i uporedi sa predmetom Gaponenko protiv Latvije (odluka).</p> <p>Nema povrede člana 5. stava 1. Konvencije. Povreda člana 5. st. 1. i 4. Konvencije. Povreda člana 5. st. 3. Konvencije. Član 10: nedopuštena predstavka - očigledno neosnovana.</p>

<p>Član 8</p>	<p>Margari protiv Grčke, br. 36705/16</p> <p>20. juni 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fotografije i lični podaci otkrivljene u krivičnom postupku objavljeni u štampi po nalogu javnog tužioca šest mjeseci nakon podizanja optužnice, bez njenog prethodnog znanja i saglasnosti. - Da li se ovdje radi o važnom pitanju od opšteg interesa koje od Suda zahtijeva da nastavi sa radom na predmetu uprkos tome što podnositeljica predstavke nije imala kontakt sa svojim zastupnikom, paragrafi 19 do 23. - Zasebno i jasno pravo na zaštitu ugleda osobe, vidi paragrafi 28 i 56. - Posebno osjetljiva priroda objavljenih materijala koji se odnose na optuženu osobu (pretpostavka nevinosti) i, posebno, relevantne procesne garancije, paragrafi 57 do 60. - Vidi pozivanje na pravo EU, paragrafi 12 i 59. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 14. u vezi sa članom 8. i članom 1. Protokola br. 1</p>	<p>X i Drugi protiv Irske, br. 23851/20 i 24360/20</p> <p>22. juni 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Dječji doplatak.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedisriminatorno uskraćivanje univerzalnog zakonskog dječjeg doplatka dvjema majkama, koje zakonito borave u državi, a zbog neispunjavanja domaćeg zakonskog kriterija uobičajenog boravišta. - Vidi ocjenu prema kriteriju „bez značajnog uskraćivanja“ i primjenu izuzetka prema članu 35. stav 3(b), paragrafi 63 do 65. - Primjenljivost člana 14. (čitati u vezi sa članom 1. Protokola br. 1.), paragrafi 67 do 69; Primjenljivost člana 14. (čitati u vezi sa članom 8.): primjena testa utvrđenog u predmetu Beeler protiv Švajcarske [Veliko vijeće], paragrafi 71 do 75. - Vidi pozivanje na pravo EU, paragrafi 50 do 52 i 91 do 93 i Evropsku socijalnu povelju, paragrafi 53 i 97. <p>Nema povreda člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola br. 1. Konvencije. Član 14. u vezi sa članom 8: nedopuštena predstavka – nespojivo u pogledu stvarne nadležnosti.</p>
<p>Član 6. stav 1</p> <p>Član 1 Protokola br. 1</p> <p>Član 14 u vezi sa članom 1 Protokola br. 1</p>	<p>Kubát i Drugi protiv Češke Republike, br. 61721/19 i 5 drugih</p> <p>22. juni 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Retroaktivna isplata razlike u plati. Nosioci sudijske funkcije. Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt), zaštita imovine i zabrana diskriminacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje retroaktivne isplate razlike u plati podnosiocima predstavke (sudije) tokom finansijske krize 2011. do 2014. godine. Nenavođenje obrazloženja; neispunjavanje legitimnog očekivanja u smislu isplate pune plate i diskriminacija u odnosu na druge državne službenike. - Vidi paragrafe 82 do 84 u vezi sa <i>pro futuro</i> efektom presuda Ustavnog suda kojima se ukida smanjenje plata. - Obratiti pažnju na kontekst ekonomske krize, paragrafi 89 do 92. - Obratiti pažnju na tvrdnju da nivo naknada za sudije treba da bude utvrđen na način da ih štiti od pritiska koji imaju za cilj da utiču na njihove odluke, paragraf 95. - Vidi upućivanje na izvore međunarodnog prava, paragrafi 30 do 33 i pravo EU, paragraf 34.

		<p>Nema povrede člana 6. stav 1 Konvencije.</p> <p>Nema povrede člana 1. Protokola 1 Konvencije.</p> <p>Član 14. u vezi sa članom 1. Protokola br. 1. Konvencije: nedopuštena predstavka – očigledno neosnovana.</p>
<p>Član 6. stav 1</p>	<p>Lorenzo Bragado i drugi protiv Španije, br. 53193/21 i 5 drugih</p> <p>22. juni 2023.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Izbor članova Generalnog savjeta pravosuđa. Pravo na pristup sudu (građanski aspekt).</p> <p>– Odbijanje iz procesnih razloga tužbe podnosioca predstavke od strane Ustavnog suda. Tužba se ticala nesazivanja plenarne sjednice Parlamenta za izbor članova Generalnog savjeta pravosuđa u periodu od pet godina.</p> <p>- Novi scenario u pogledu primjenljivosti člana 6. (građanski aspekt), paragrafi 94 do 130.</p> <p>- Vidi upućivanje na izvore međunarodnog prava, paragrafi 60 do 63.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>

Razvoj sudske prakse 26. - 30. juni 2023. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6. stav 1.	Ben Amamou protiv Italije , br. 49058/20 29. juni 2023. Odjel I	Raspravno načelo. Pravo na pravično suđenje (građanski). - Povreda raspravnog načela budući da podnositelj predstave nije bio obaviješten i stoga nije imao priliku podnijeti argumente na prigovor koji je Kasacioni sud podnio na vlastitu inicijativu. - Primjena načela nedavno navedenih u predmetu Vegotex International S.A. protiv Belgije [Veliko vijeće] u vezi sa zamjenom osnova i pravom na raspravljanje. Povreda člana 6. stav 1 Konvencije.
Član 3.	Bijan Balahan protiv Švedske , br. 9839/22 29. juni 2023. Odjel I	Izručenje. Zabrana zlostavljanja. – Nema dokaza koji bi ukazivali na stvarni rizik od kazne doživotnog zatvora bez uslovnog otpusta ili sa minimalnim rokom od 61 godine prije uslovnog otpusta ukoliko bi podnositelj zahtjeva bio izručen i osuđen u SAD. - U vezi sa predmetima Sanchez-Sanchez protiv Ujedinjenog Kraljevstva [Veliko vijeće] i Hafeez protiv Ujedinjenog Kraljevstva (odluka): ovdje se podnositelj predstave žalio da bi kazna doživotnog zatvora sa mogućnošću uslovnog otpusta u njegovom slučaju predstavljala de facto doživotnu kaznu bez mogućnosti uslovnog otpusta jer bi morao odslužiti minimalno šezdeset jednu godinu prije nego što bi stekao pravo na uslovni otpust, što bi premašilo njegov očekivani životni vijek. Izručenje SAD-u ne bi predstavljalo povredu člana 3. Konvencije.
Član 8.	Negru protiv Republike Moldavije , br. 7336/11 27. juni 2023. Odjel II	Raspisivanje potjernice. Pravo na privatni život. - Odluka tužioca da se podnositelj predstave uvrsti na listu lica za kojima je raspisana potjernica i da se podaci, zajedno sa njenom fotografijom, objave u prostorijama policijske stanice. - Nepostojanje mjera zaštite od proizvoljnog ograničavanja prava i nepostojanje mogućnosti nezavisnog i smislenog preispitivanja i revizije: odluka tužioca nije bila „u skladu sa zakonom“. - Za slične činjenice, vidi Margari protiv Grčke . Povreda člana 8. Konvencije.
Član 8. Član 14. u vezi sa članom 12.	Nurcan Bayraktar protiv Turske , br. 27094/20 27. juni 2023. Odjel II	Pravo na privatni život. Zabrana diskriminacije u vezi prava na sklapanje braka. – Odbijanje da se podnositeljica predstave oslobodi perioda čekanja od 300 dana za razvedene žene koje žele da se ponovo udaju ukoliko se ne podvrgne ljekarskom pregledu utvrđivanja trudnoće. - Napominjemo da podnositeljica predstave može tvrditi da je žrtva uprkos činjenici da možda nije ni imala konkretne planove za brak, paragrafi 27 do 30. Vidi i uporedi sa A.M. i Drugi protiv Poljske (odluka). - Razlozi koje su vlasti navele za takvu pretpostavku odražavaju tradicionalnu ideju o ženskoj seksualnosti čiji je suštinski smisao rađanje i stoga se zanemaruje njena fizička i psihološka sposobnost za samoostvarenje žene kao ljudskog bića, paragraf 57.

		<p>- Neopravdana direktna diskriminacija na osnovu pola, paragrafi 88 do 90.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije. Povreda člana 14. u vezi sa članom 12. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Politička stranka Patria protiv Republike Moldavije (odluka), br. 8243/15</p> <p>6. juni 2023. (pisani otpravak 29. juni 2023.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Poništenje naredbe o oduzimanju novca prije njenog izvršenja. Ukidanje, nakon predstavke podnesene Sudu, naredbe za oduzimanje novca koji je podnosilac predstavke navodno prevarno primio i koristio u izbornoj kampanji.</p> <p>- Član 37. stav 1 (b) - spor riješen jer je naredba za oduzimanje poništena prije nego što je sprovedena i nije bilo štetnih posljedica po podnosioca predstavke.</p> <p>Predmet izbrisan sa liste - spor riješen.</p>
<p>Član 5. stav 1. Član 10.</p>	<p>Bryan i drugi protiv Rusije, br. 22515/14</p> <p>27. juni 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Ekološki aktivizam. Protivpravno zatvaranje. – Hapšenje i protivpravno zatvaranje ekoloških aktivista pokreta Greenpeace na brodu nakon protesta na platformi za bušenje nafte u Pečorskom moru unutar ekskluzivne ekonomske zone Ruske Federacije.</p> <p>- Napominjemo da međudržavni arbitražni postupak prema Konvenciji Ujedinjenih nacija o pravu mora koji se odnosi na zadržavanje plovila pod zastavom Holandije i aktivista Greenpeacea na njemu nije predstavljalo "još jedan postupak međunarodne istrage ili nagodbe" u smislu člana 35. stav 2 (b) Konvencije, paragrafi 38 do 40.</p> <p>- Vidi procjenu statusa žrtve: nagodba postignuta u međudržavnom sporu kojom je podnosiocima predstavke dodijeljena naknada, koja ih ne lišava statusa žrtve u nedostatku priznanja povrede, paragrafi 41 do 45.</p> <p>Povreda člana 5. Konvencije. Povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Zhablyanov protiv Bugarske, br. 36658/18</p> <p>27. juni 2023.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Smjena sa funkcije potpredsjednika Skupštine. Sloboda izražavanja. – Smjena podnosioca predstavke sa funkcije potpredsjednika Skupštine kao odgovor na izjave koje je dao da opravda "Narodni sud" (vanredni krivični tribunal koji je djelovao kao dio represivnog režima u prvim godinama nakon Drugog svjetskog rata).</p> <p>- Treba obratiti pažnju na razliku koja je napravljena u vezi sa položajem podnosioca predstavke koja je više politička nego profesionalna da bi se utvrdilo da li njegova smjena predstavlja ograničavanje njegovih prava iz člana 10., paragrafi 86 do 94.</p> <p>- Treba obratiti pažnju na razmatranje člana 17. kao elementa procjene srazmjernosti, paragraf 79. Vidi predmet Perincek protiv Švajcarske [VV] u kome je primijenjen sličan pristup.</p> <p>- Vidi pozivanje na Rezoluciju Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope 1481 (2006) PACE Resolution 1481 (2006) o potrebi za međunarodnom osudom zločina totalitarnih komunističkih režima, paragrafi 74 i 127.</p> <p>- Obratiti pažnju na razliku između profesionalno u odnosu na lično, paragraf 91.</p> <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>

<p>Član 3.</p> <p>Član 5.</p> <p>Član 6.</p> <p>Član 8.</p> <p>Član 10.</p> <p>Član 11.</p> <p>Član 2. Protokola br. 7</p>	<p>Pivkina i Ostali protiv Rusije (odluka), br. 2134/23 i 6 drugih</p> <p>6. juni 2023. (pisani otpравak 29. juni 2023.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>Granice nadležnosti Suda u predmetima protiv Rusije.</p> <p>– Ograničenja nadležnosti Suda u pogledu radnji ili propusta učinjenih u danu kada je tužena država prestala da bude Strana Konvencije. Značajna odluka o granicama nadležnosti Suda u predmetima protiv Rusije kada sporni događaji obuhvataju datum kada je ta država prestala da bude ugovorna strana Konvencije.</p> <p>- Treba imati na umu da država koja je istupila iz Konvencije ne može, kroz svoje domaće zakonodavstvo, promijeniti ili umanjiti obim nadležnosti Suda, paragraf 45.</p> <p>- Obratite pažnju na test koji je Sud osmislio za određivanje svoje vremenske nadležnosti u vezi sa navodima o kršenju Konvencije koje obuhvata datum kada je tužena država istupila iz Konvencije, paragrafi 51 do 54, i primjenu tog testa na različite pritužbe iznesene u razmatranim predstavkama.</p> <p>- Članovi 10. i 11. (pojam ograničavanja prava): podsjetnik da svaka restriktivna mjera preduzeta protiv podnosioca predstavke u vezi sa njegovim izražavanjem predstavlja ograničavanje slobode izražavanja tog pojedinca, paragraf 76.</p> <p>- Potrebno je obratiti pažnju na oslanjanje na sudsku praksu Interameričkog suda za ljudska prava, paragrafi 28, 29 i 61.</p> <p>Predmet djelimično proglašen osnovanim, dijelom neosnovanim.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>S.C. Zorina International S.R.L. protiv Rumunije, br. 15553/15</p> <p>27. juni 2023.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sankcije privrednom društvu zbog neizdavanja računa za prodatu robu.</p> <p>- Zakonite i srazmjerne sankcije koje je poreski organ izrekao kompaniji podnosiocu predstavke zbog neizdavanja računa o prodatoj robi.</p> <p>- Počinjeni prekršaj predstavljao domaći problem koji se ponavlja i koji sprečava funkcionisanje privrede, paragraf 48.</p> <p>- Obratiti pažnju na polje slobodne procjene u poreskim pitanjima, posebno kada je u pitanju borba protiv utaje poreza, paragrafi 41, 46 i 49.</p> <p>Nema povrede člana 1. Protokola 1 Konvencije.</p>